

Overgang til arbeid for nyutdannede masterkandidater

Resultater fra NIFUs kandidatundersøkelse

Jannike Gottschalk Ballo, 11.05.2026

Agenda

- Om NIFU og Kandidatundersøkelsen
- Resultater fra 2025-undersøkelsen
- Arbeidsledighet – nasjonalt og for INN
- Forventninger til å få jobb – nasjonalt og for INN
- Samsvar mellom utdanning og jobb – nivå og innhold
- Underanalyser: øk-adm og lærestedsforskjeller
- Kompetanse og bruk av generativ KI – nasjonalt og for INN

NIFU

- Uavhengig samfunnsvitenskapelig forskningsinstitutt
- Utvikler kunnskapsgrunnlag for politikk og beslutninger
- Dekker hele kunnskapsløpet, fra barnehage og skole til høyere utdanning, forskning, innovasjon og kompetanseutvikling i arbeidslivet
- Oppdragsbasert for departementer og direktorater, Norges forskningsråd, EU og NordForsk

Kandidatundersøkelsen til NIFU

- Nasjonal undersøkelse gjennomført av NIFU siden 1972
- Gjennomføres annet hver år
- Masterkandidater fra nesten alle norske læresteder (unntatt BI)
- Kartlegger overgangen fra høyere utdanning til arbeidsmarked
- Samsvar mellom utdanning og arbeid, arbeidslivsrelevans
- Lange tidsserier gjør det mulig å følge utviklingen over tid
- Supplerer registerdata med subjektive vurderinger og aktuelle temaer

Nye resultater 2026

- Data samlet inn desember/januar 2025/2026
- Har publisert et arbeidsnotat med første resultater
- Kort notat om KI kommer 18. mai
- Hovedrapport kommer i slutten av juli 2026
- Tema i samarbeid med HK-dir på Arendalsuka
- Til høsten kommer det også et notat om fagspråk i høyere utdanning

**Kandidatundersøkelsen 2025:
Arbeidssituasjonen for
nyutdannede masterkandidater**

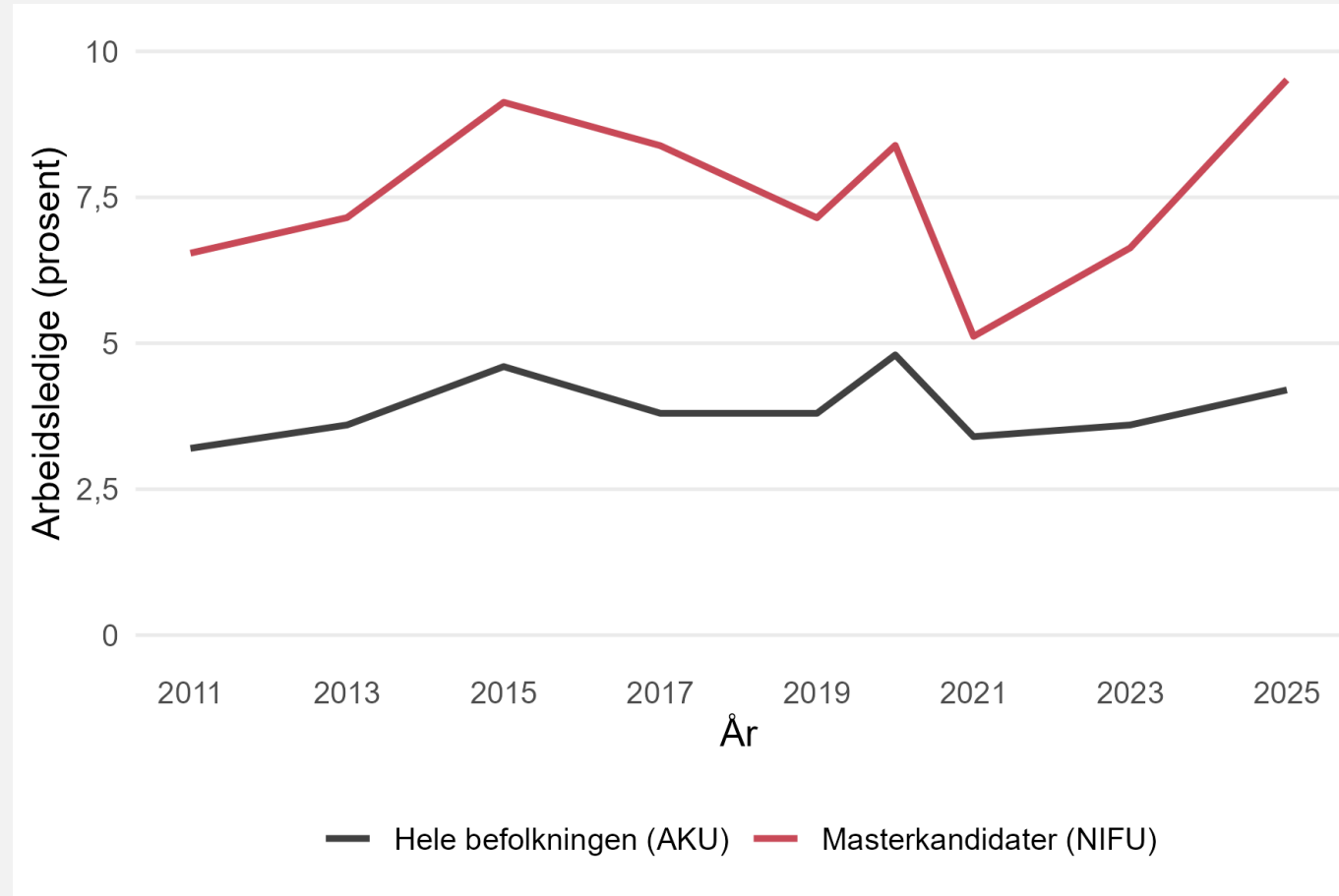
Første resultater

Datagrunnlag for analysene

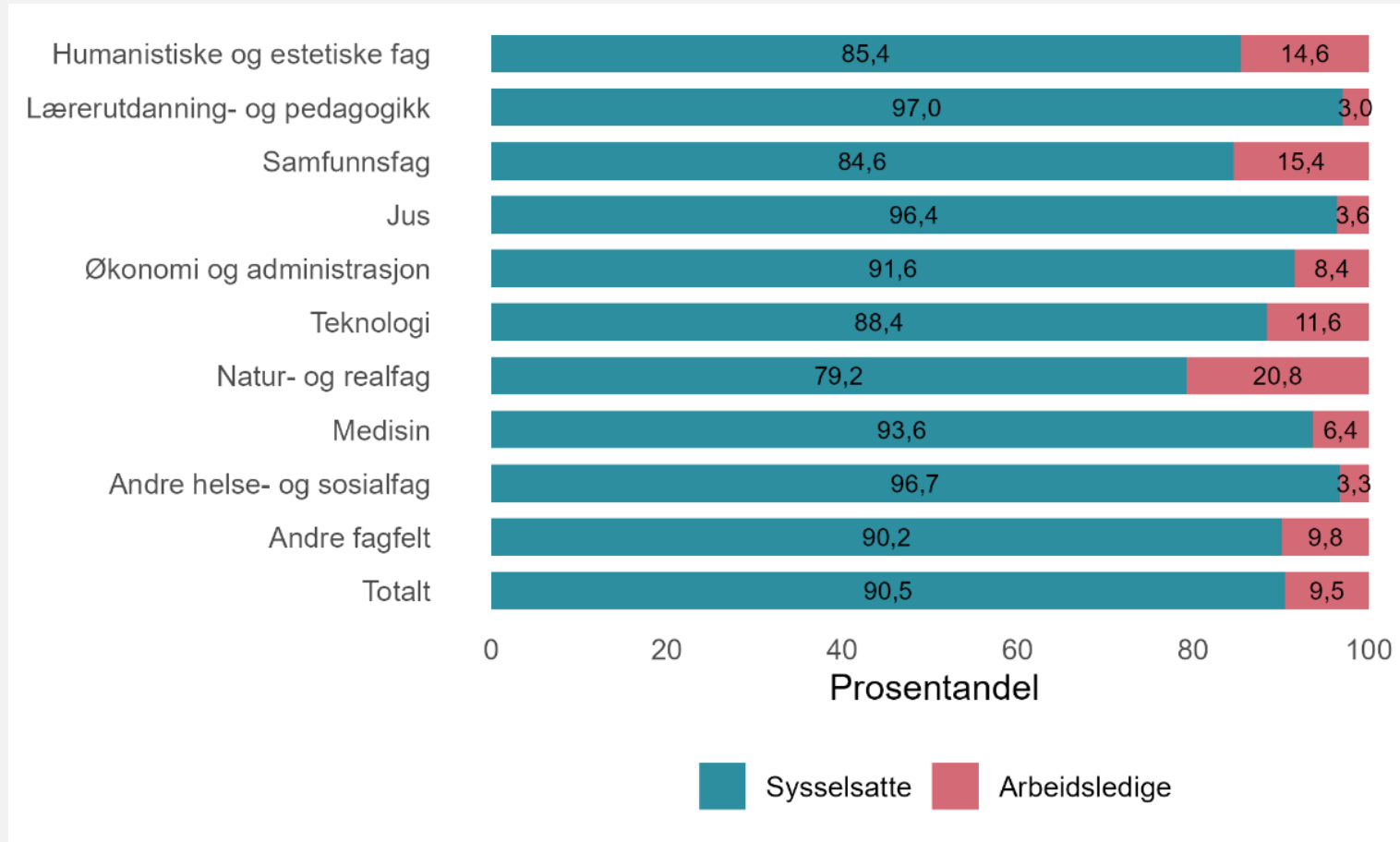
Kandidatene er spurt i november seks måneder etter fullføring av MA på vårsemesteret

KULL	UNIVERSITETET I INNLANDET (INN)	ØVRIGE LÆRESTEDER
2017	141	4463
2019	132	3777
2020	184	5773
2021	131	4220
2023	116	3692
2025	170	4095

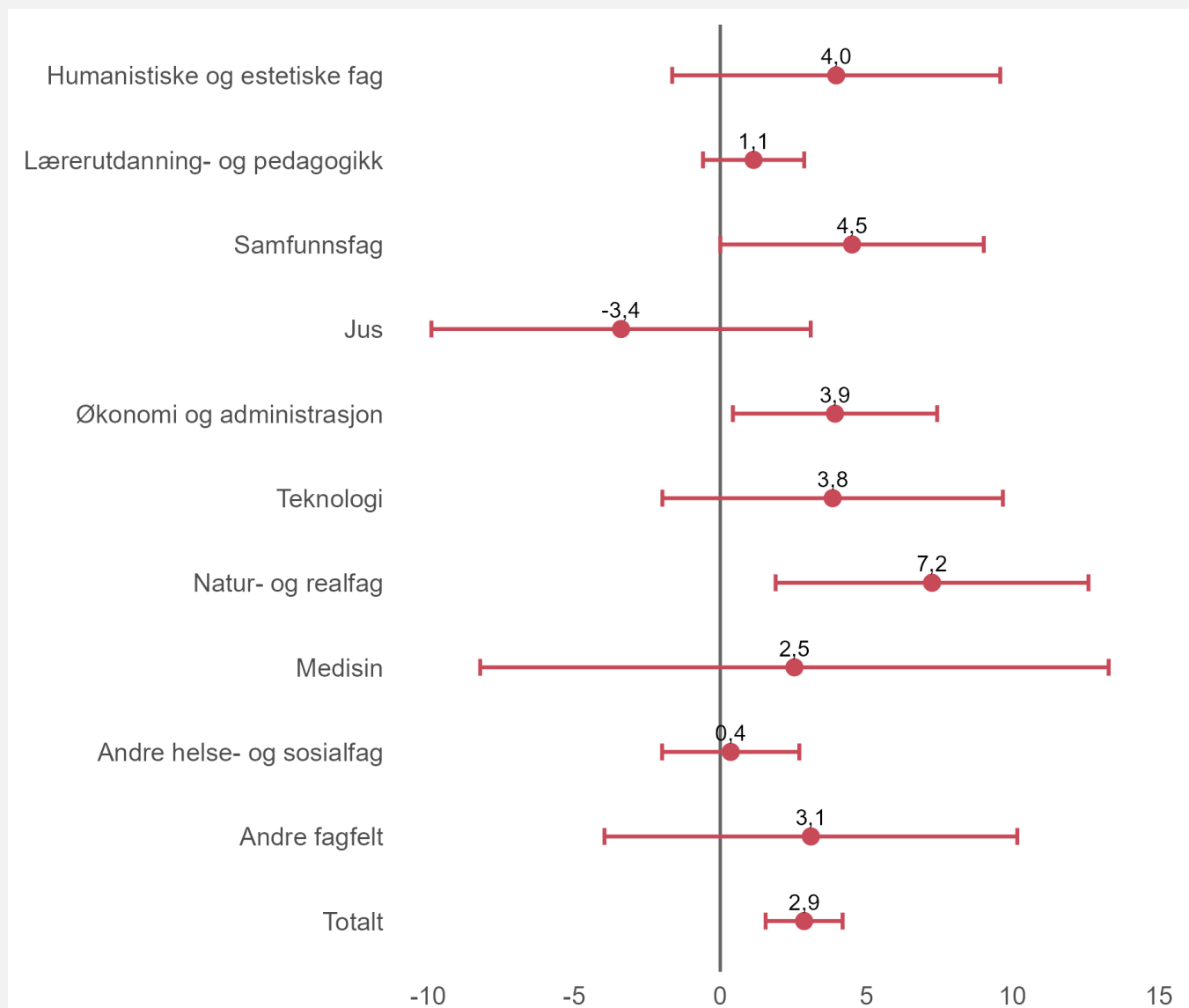
Arbeidsledighet over tid

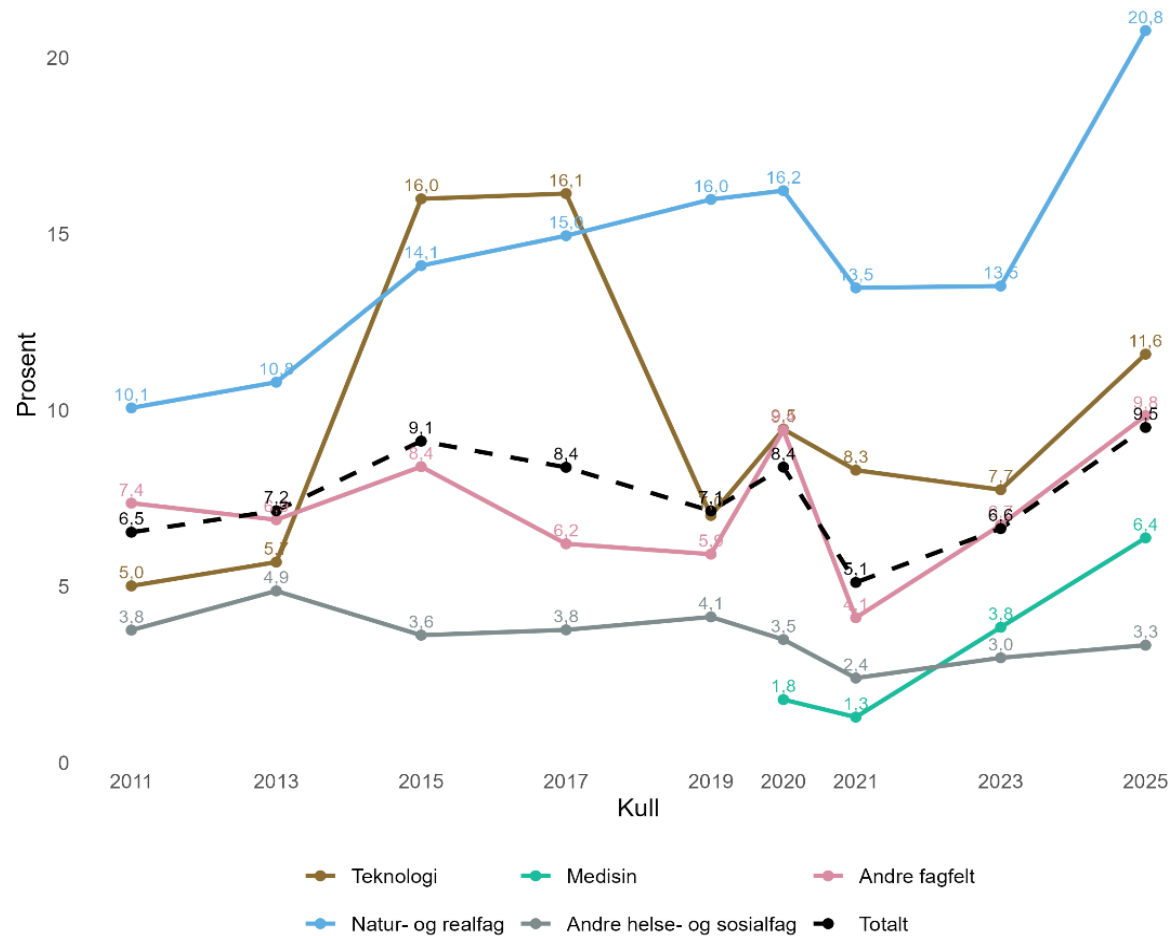
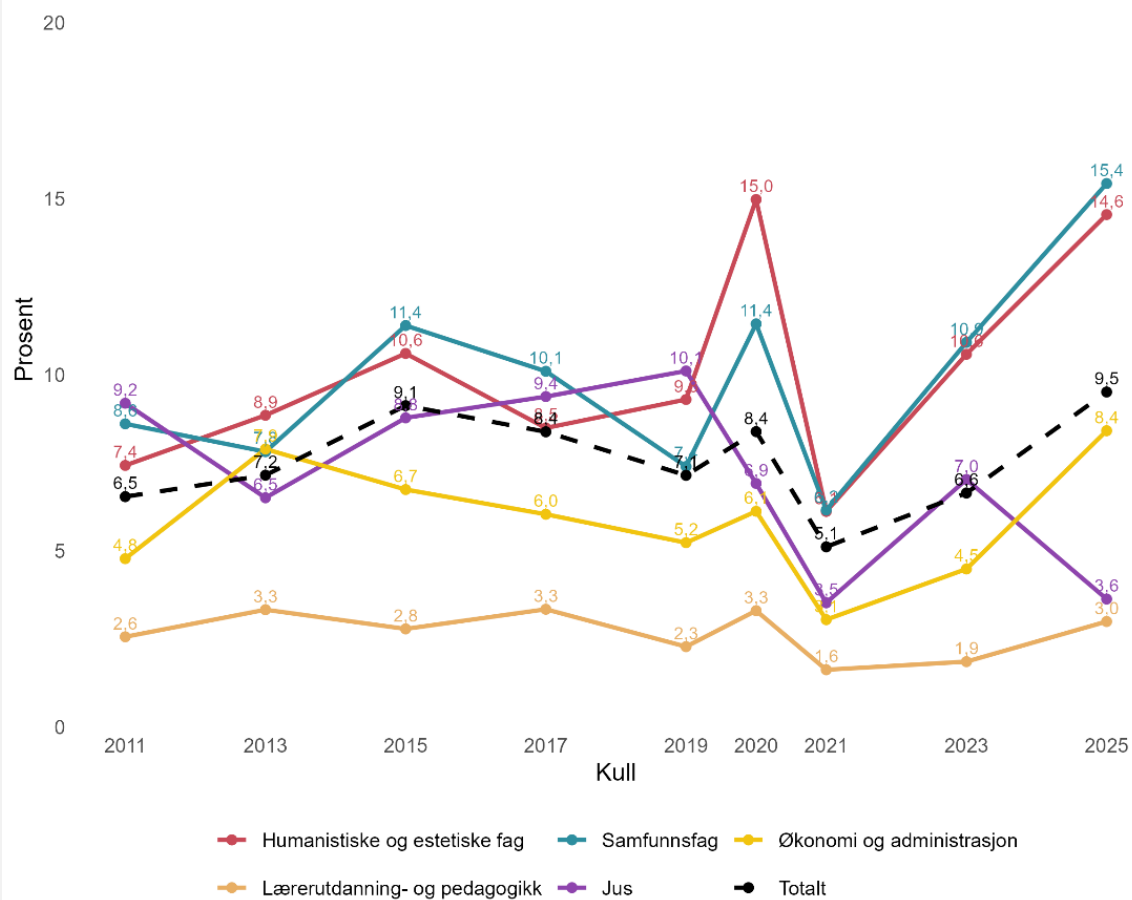
Syssselsetting 2025

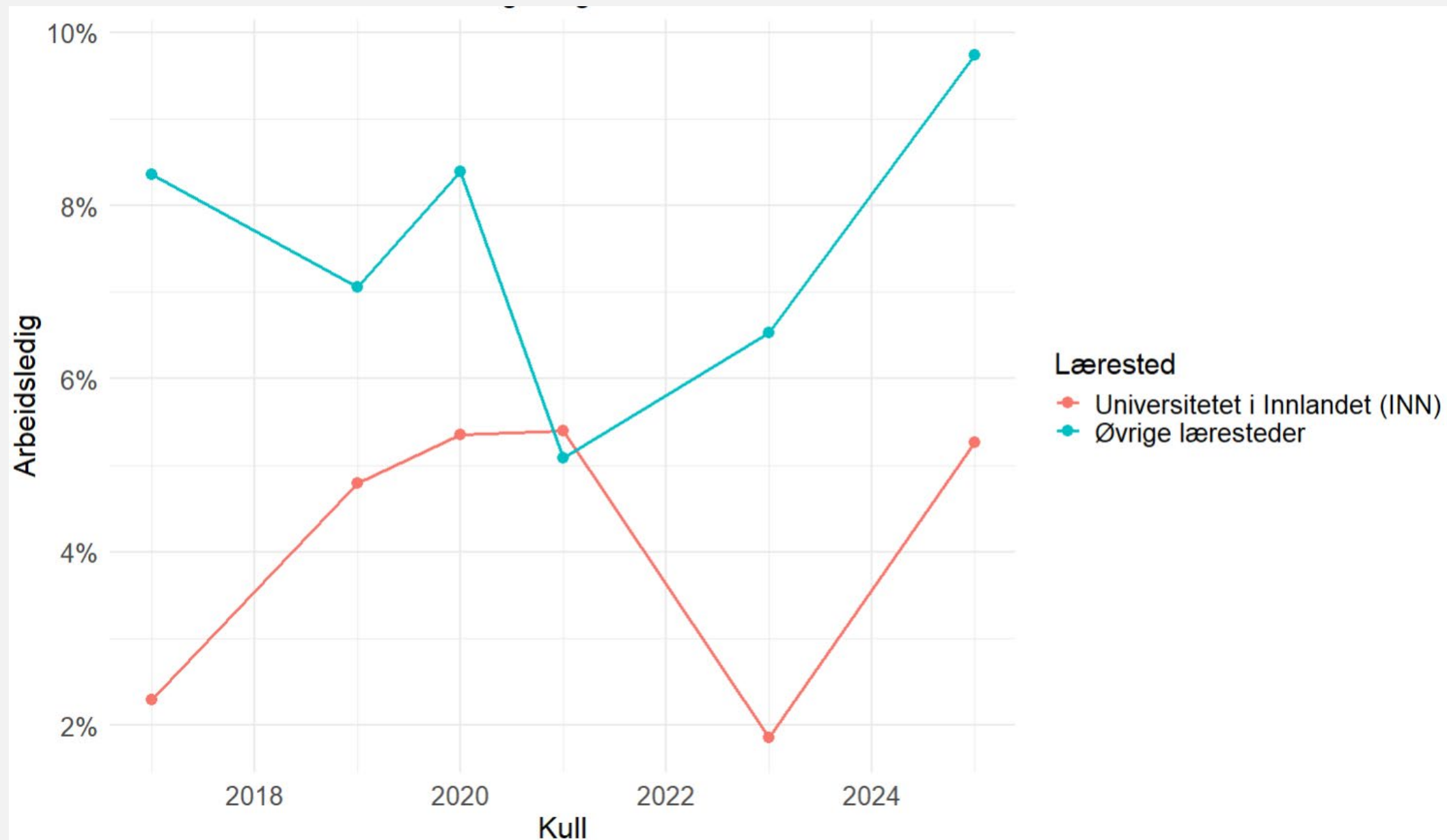

Endring i ledighet fra 23 til 25

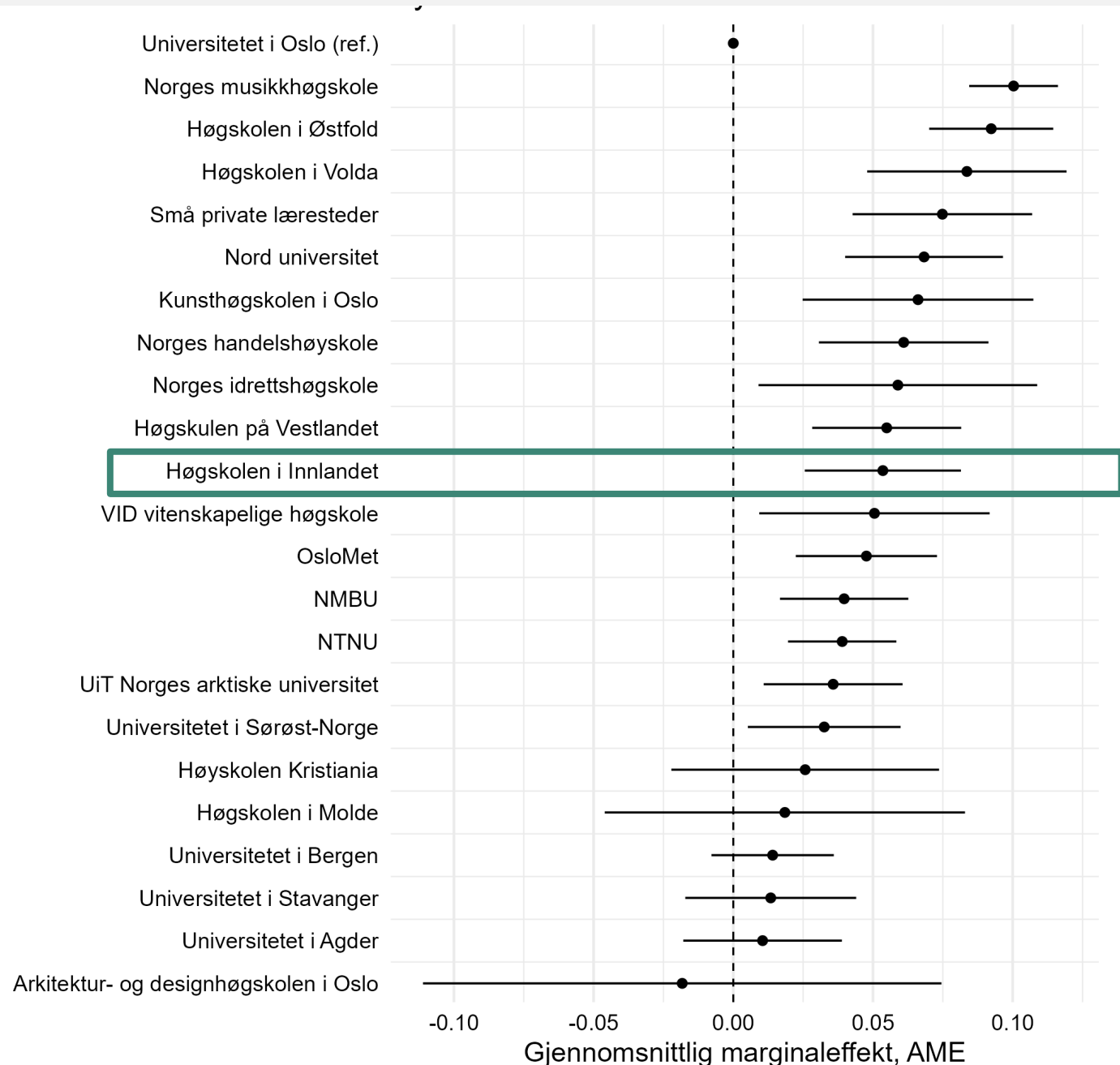
Arbeidsledighet over tid

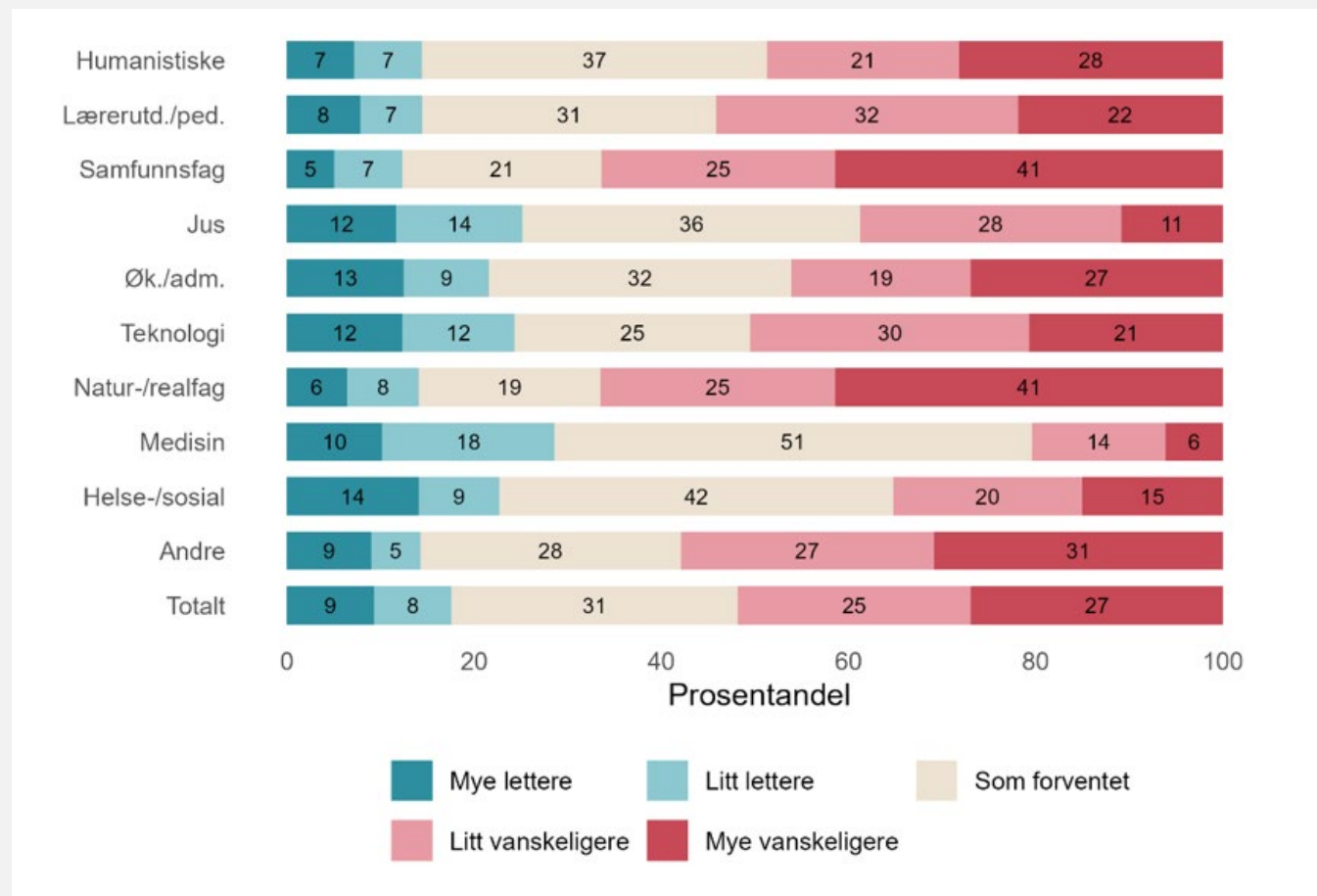

Sannsynlighet for å være sysselsatt

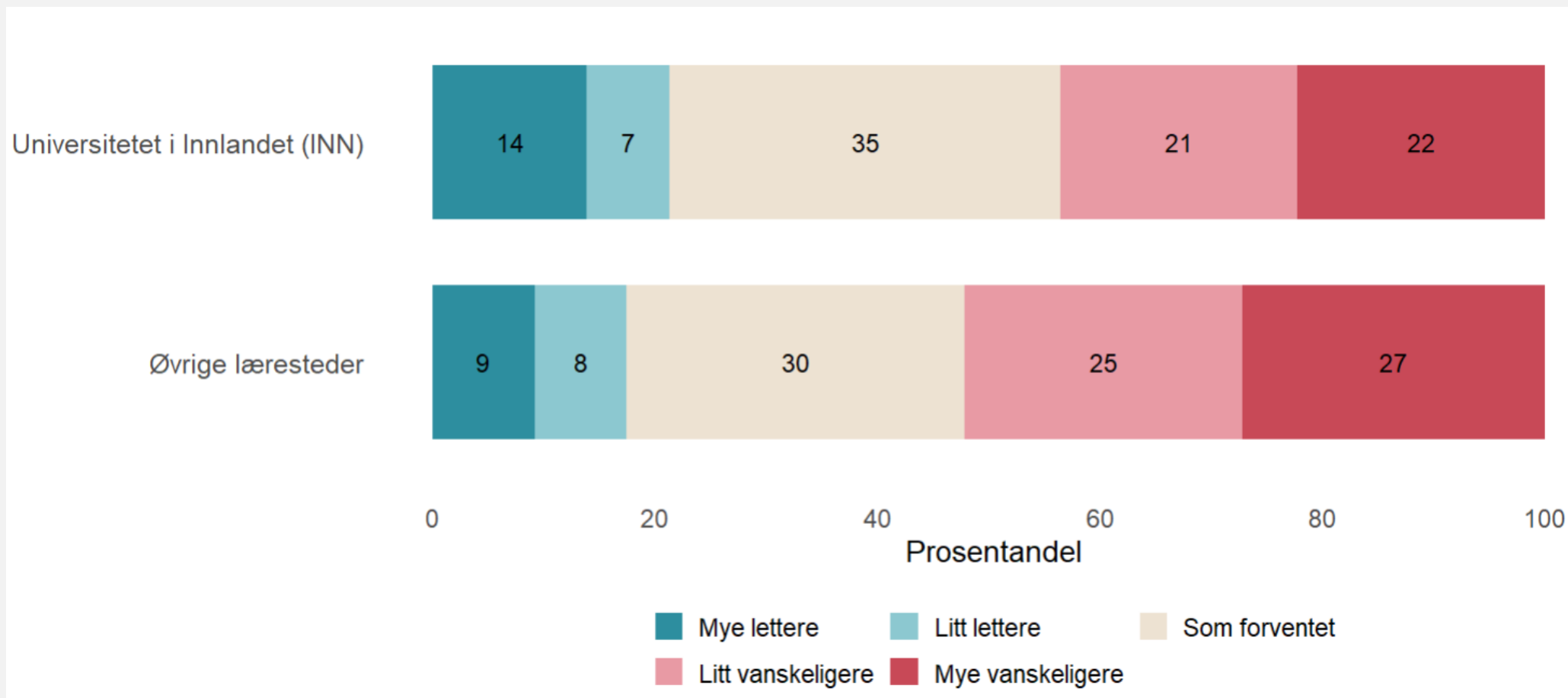
Kontrollert for kjønn, alder, fagfelt,
kull, karakterer fra HU, foreldres
utdanningsnivå,
innvandrerbakgrunn, relevant
tidligere arbeid

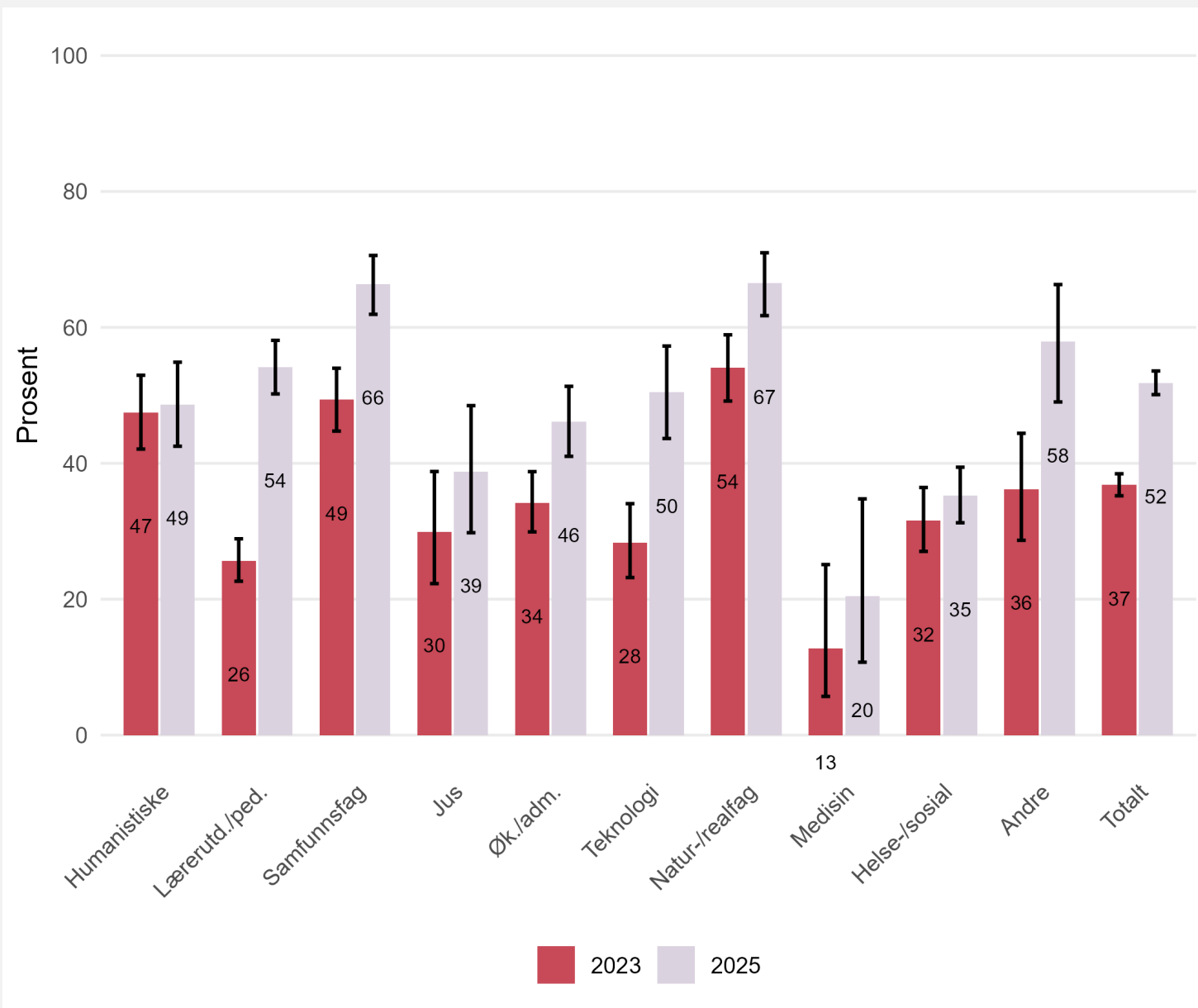
Sammenlignet med forventningene du hadde som student, hvor lett eller vanskelig har det vært å finne arbeid i samsvar med din kompetanse?

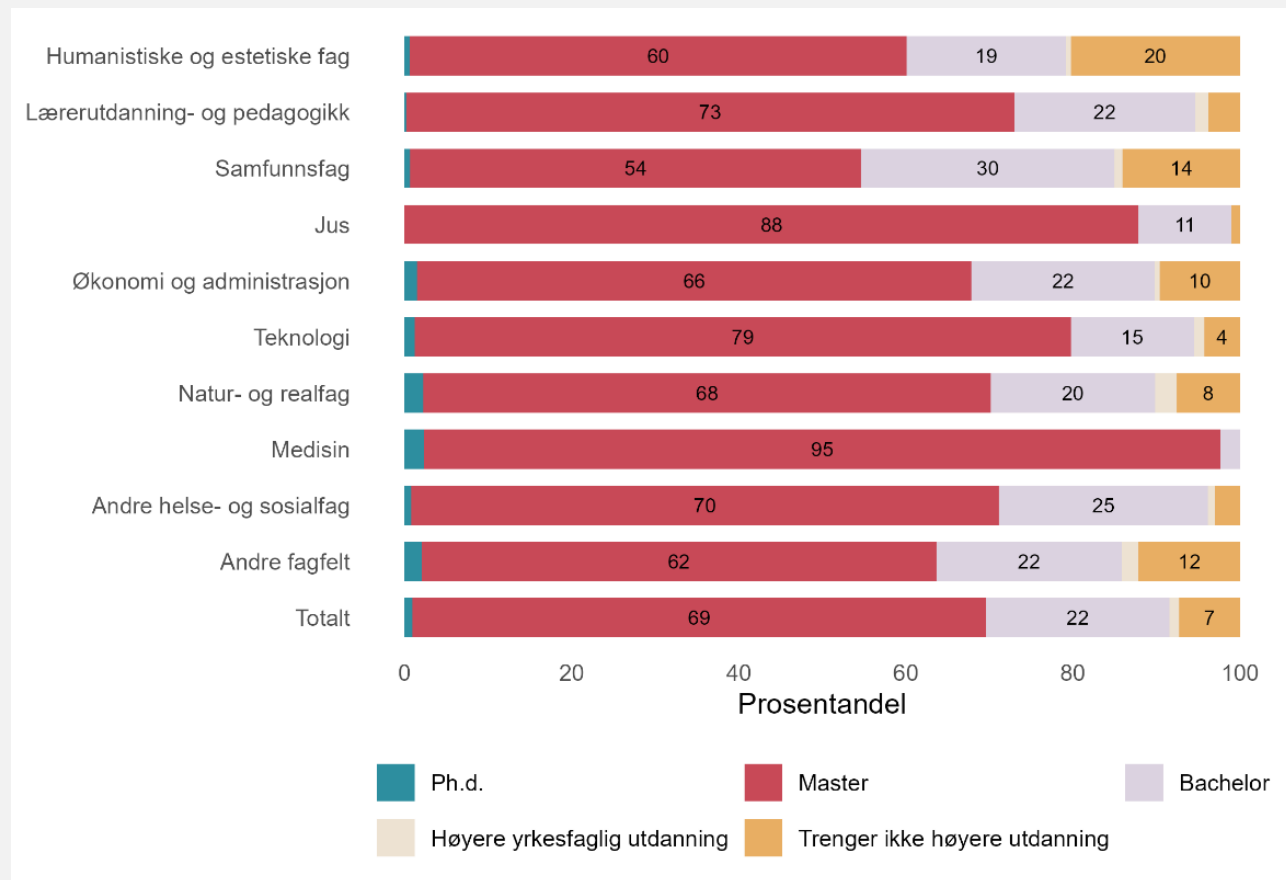
Sammenlignet med forventningene du hadde som student, hvor lett eller vanskelig har det vært å finne arbeid i samsvar med din kompetanse?

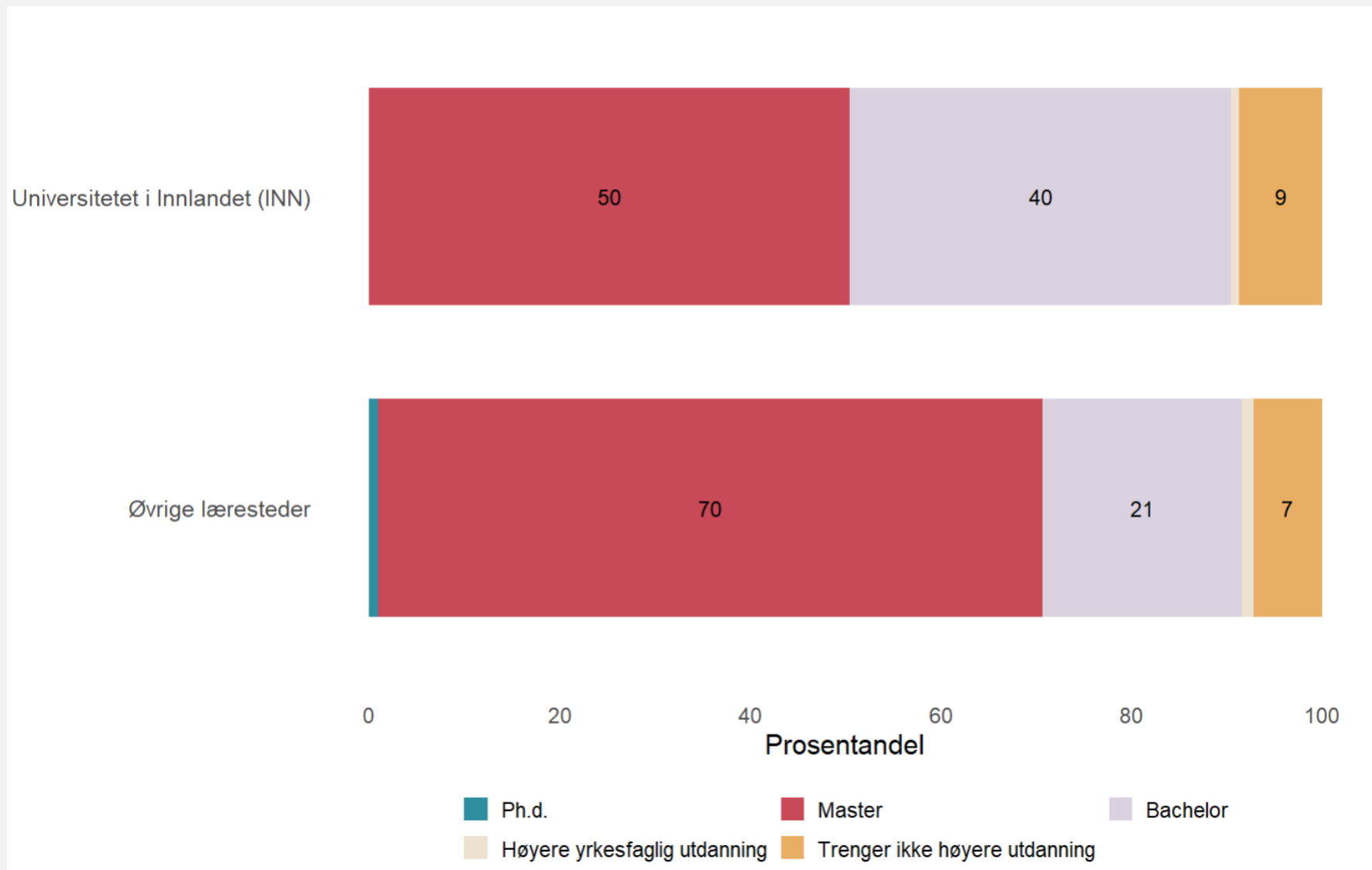

Endring mellom 23 og 25

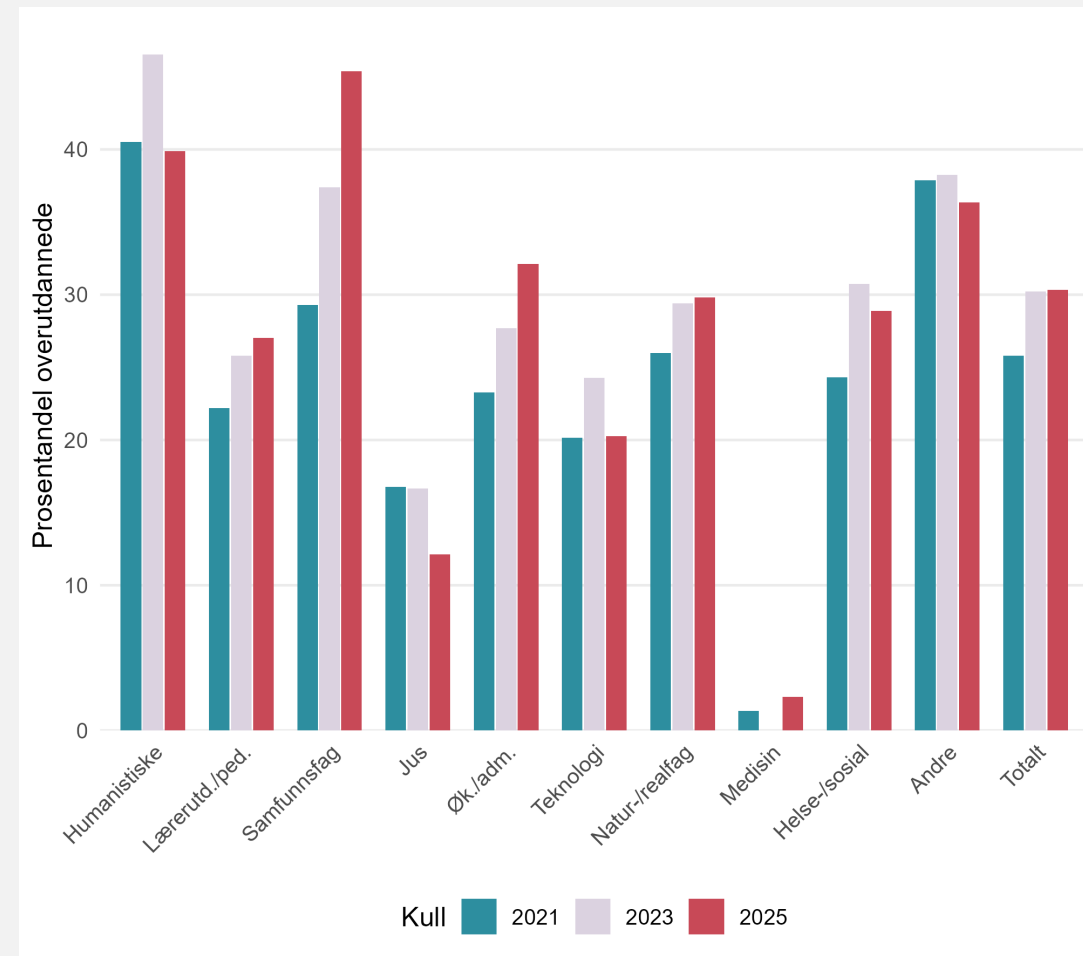
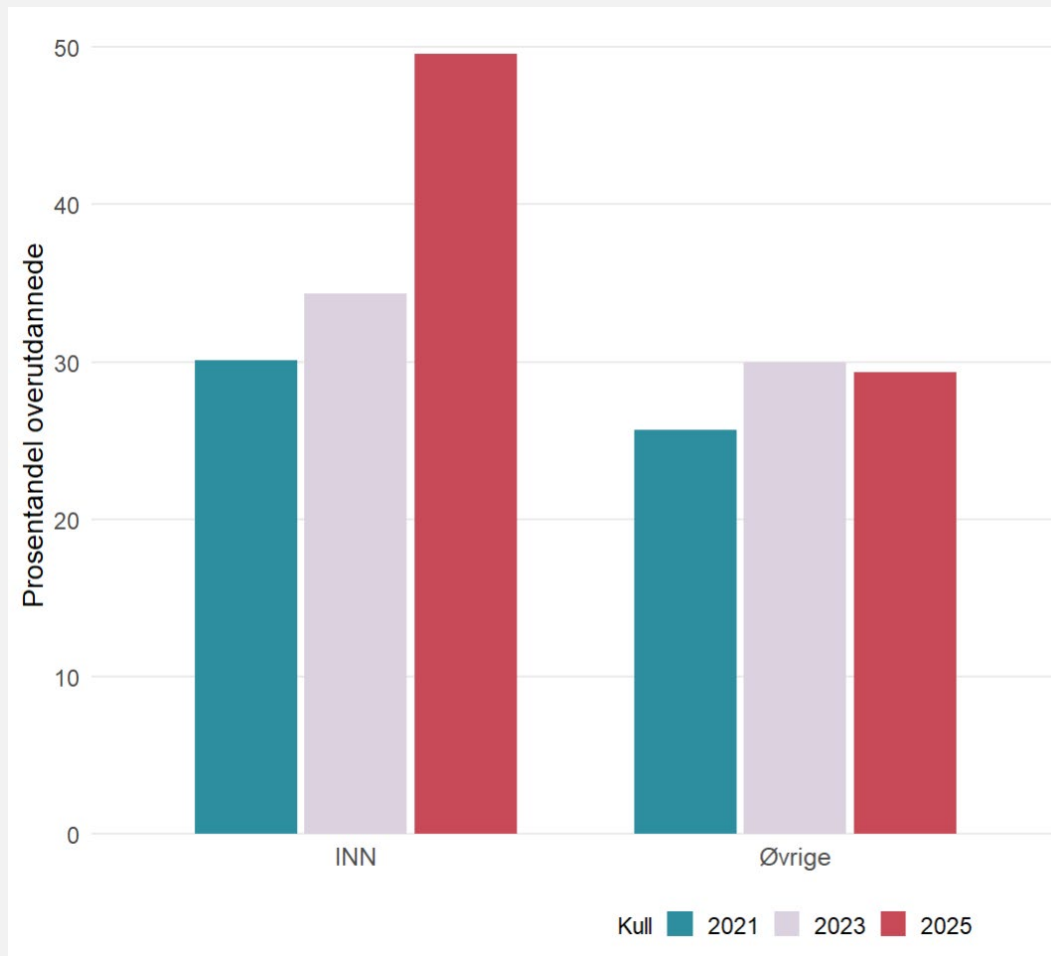

Hvilket utdanningsnivå føler du er mest passende for denne jobben?

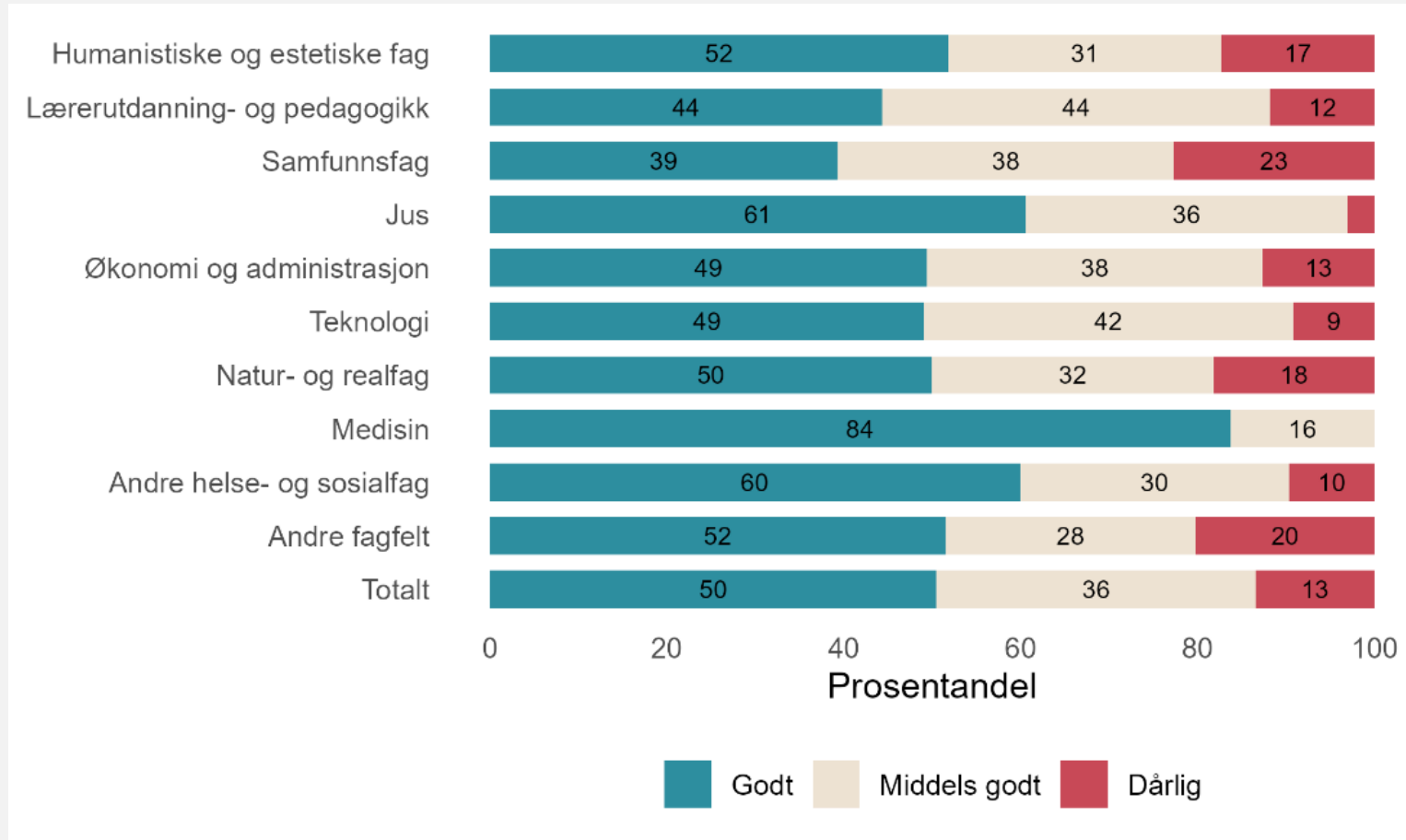

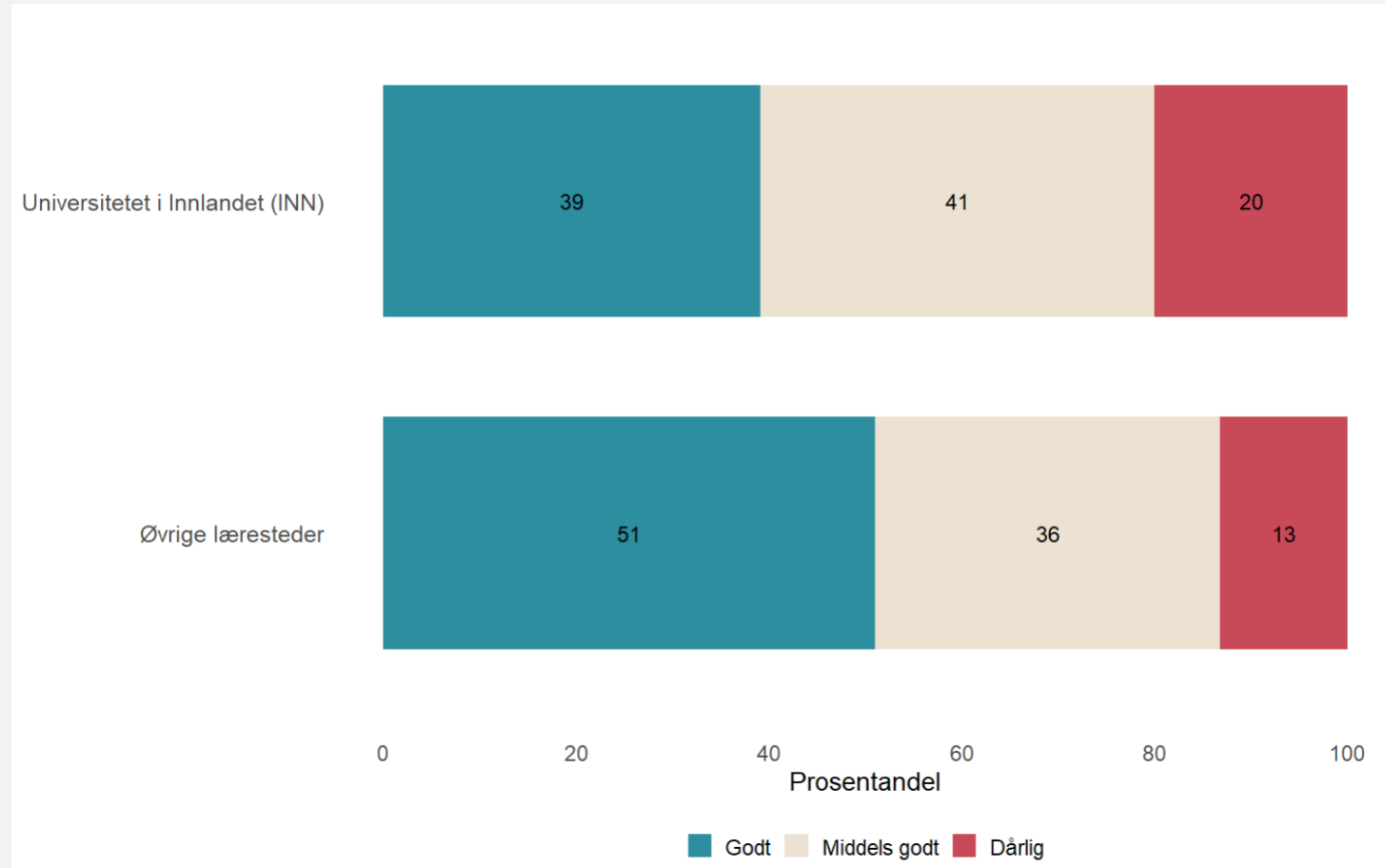
Andeler som oppfatter seg som overutdannet

Hvordan synes du innholdet i utdanningen du avsluttet våren 2025 passer med arbeidsoppgavene i denne jobben?

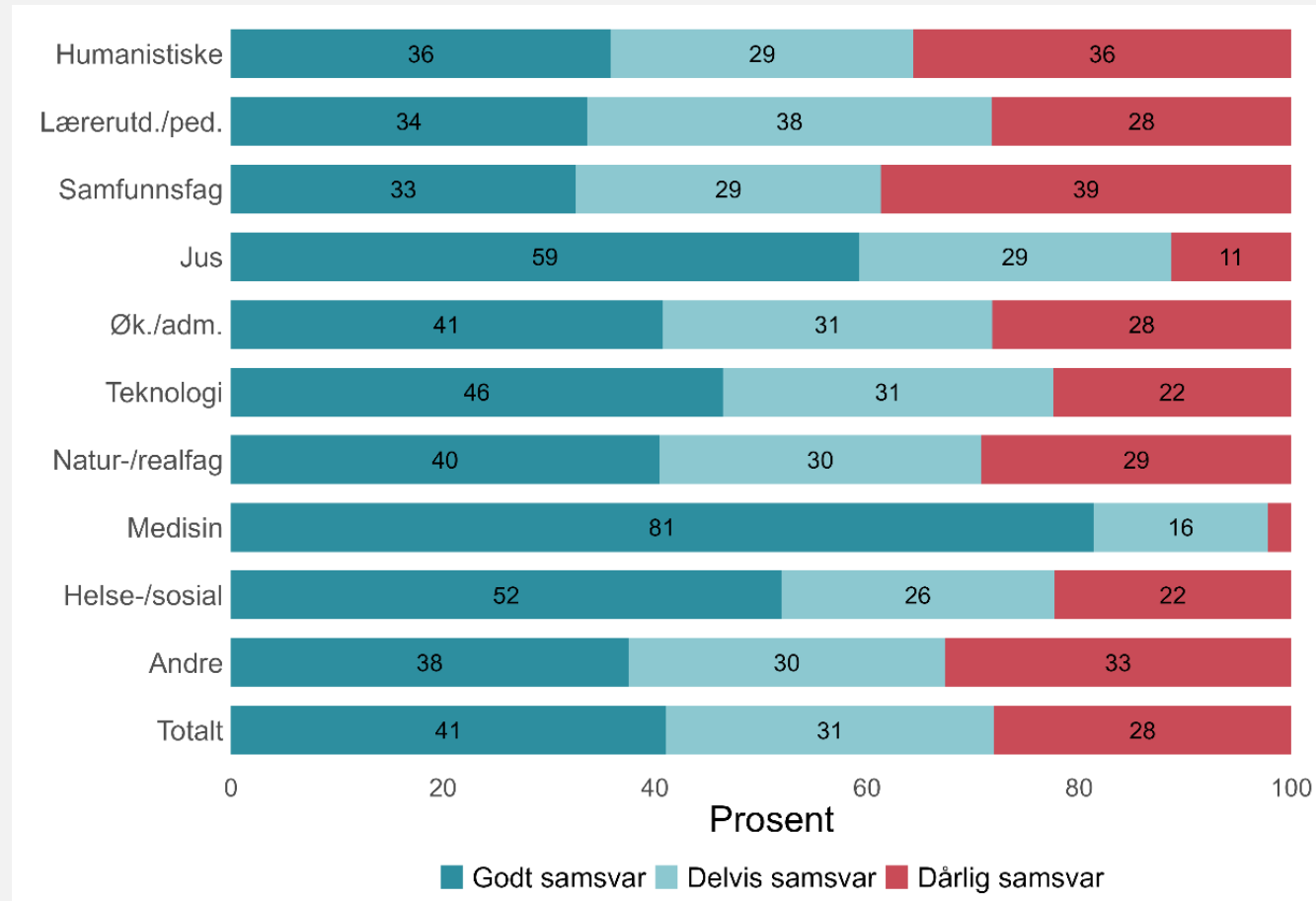
Hvordan synes du innholdet i utdanningen du avsluttet våren 2025 passer med arbeidsoppgavene i denne jobben?

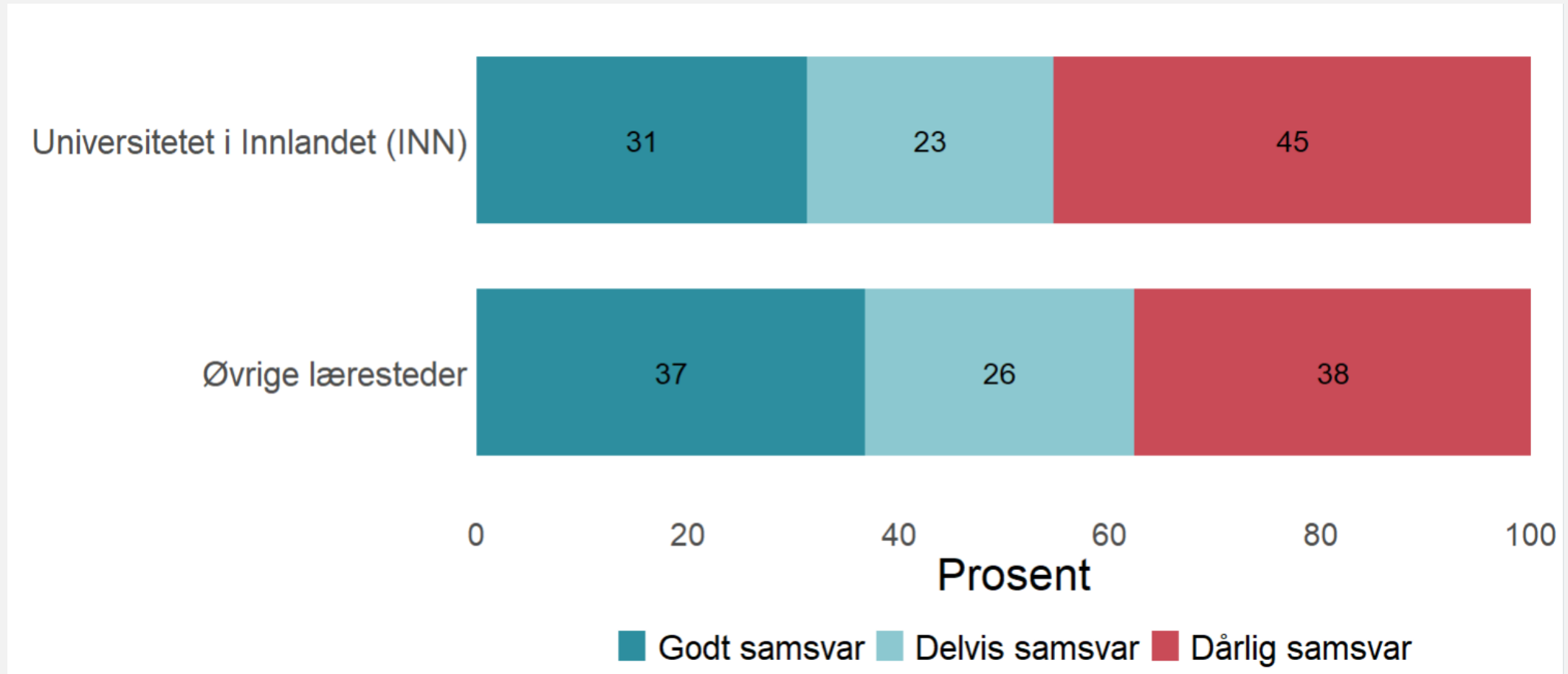
Kombinasjonsmål: Samsvar

- **Godt samsvar** er definert som at utdanningen passer godt med arbeidsoppgavene, samtidig som jobben krever utdanning på master- eller ph.d.-nivå.
- **Delvis samsvar** betyr enten at utdanningen passer delvis med arbeidsoppgavene og jobben krever master- eller ph.d.-nivå, eller at utdanningen passer godt med arbeidsoppgavene, men jobben krever lavere utdanning enn mastergrad.
- **Dårlig samsvar** betyr at utdanningen passer dårlig med arbeidsoppgavene, uavhengig av hvilket utdanningsnivå jobben krever. Det regnes også som dårlig samsvar når utdanningen bare passer delvis med arbeidsoppgavene, og jobben krever lavere utdanning enn mastergrad.

Samsvar mellom utdanning og arbeid

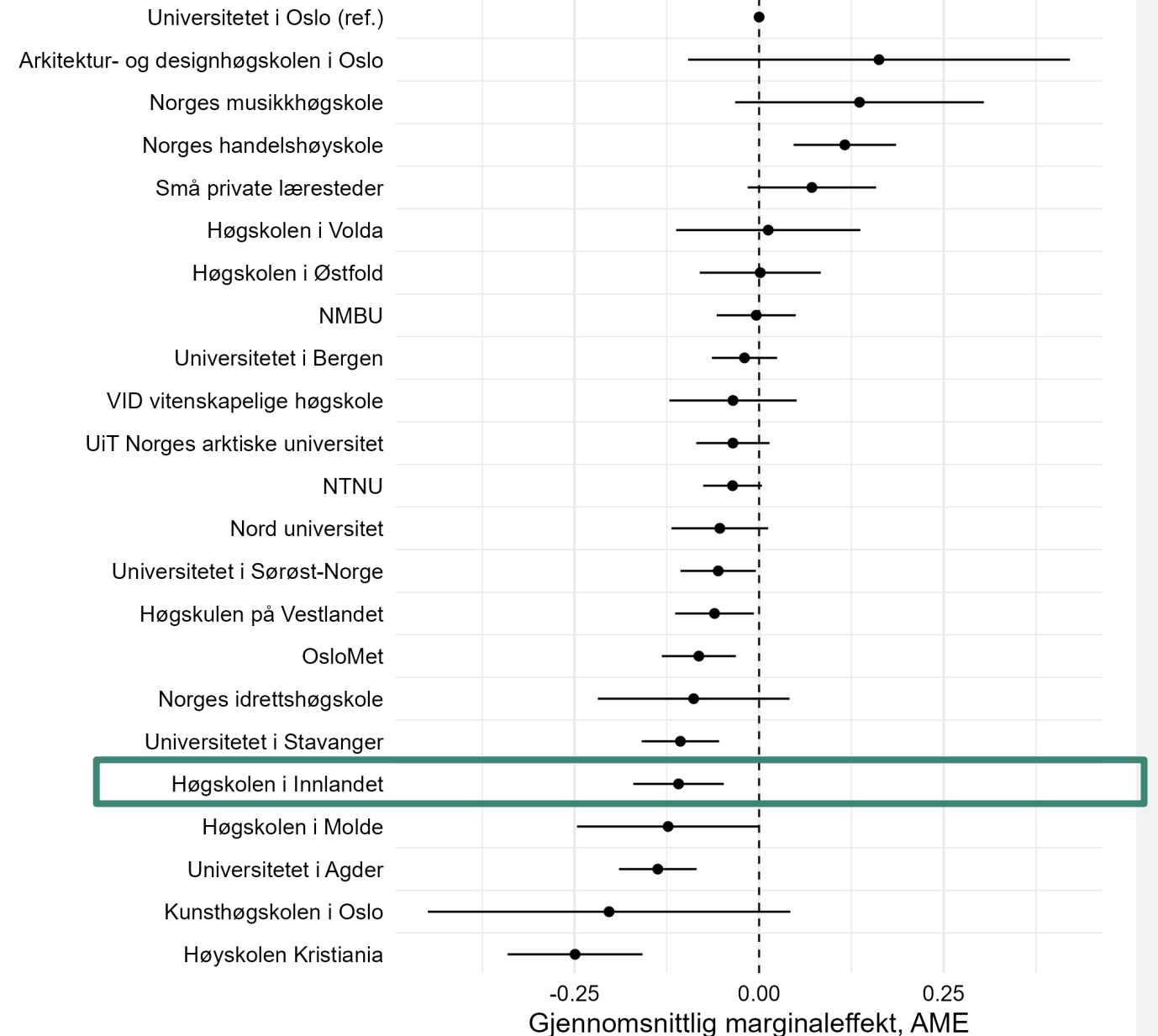

Samsvar mellom utdanning og arbeid

Sannsynlighet for godt samsvar

Kontrollert for kjønn, alder, fagfelt, kull, karakterer fra HU, foreldres utdanningsnivå, innvandrerbakgrunn, relevant tidligere arbeid

Syssetling: Økonomi og admin.

Kontrollert for kjønn, alder, kull,
karakterer fra HU, foreldres
utdanningsnivå,
innvandrerbakgrunn, relevant
tidligere arbeid

Siviløkonom / Økonomi og administrasjon (ref.)

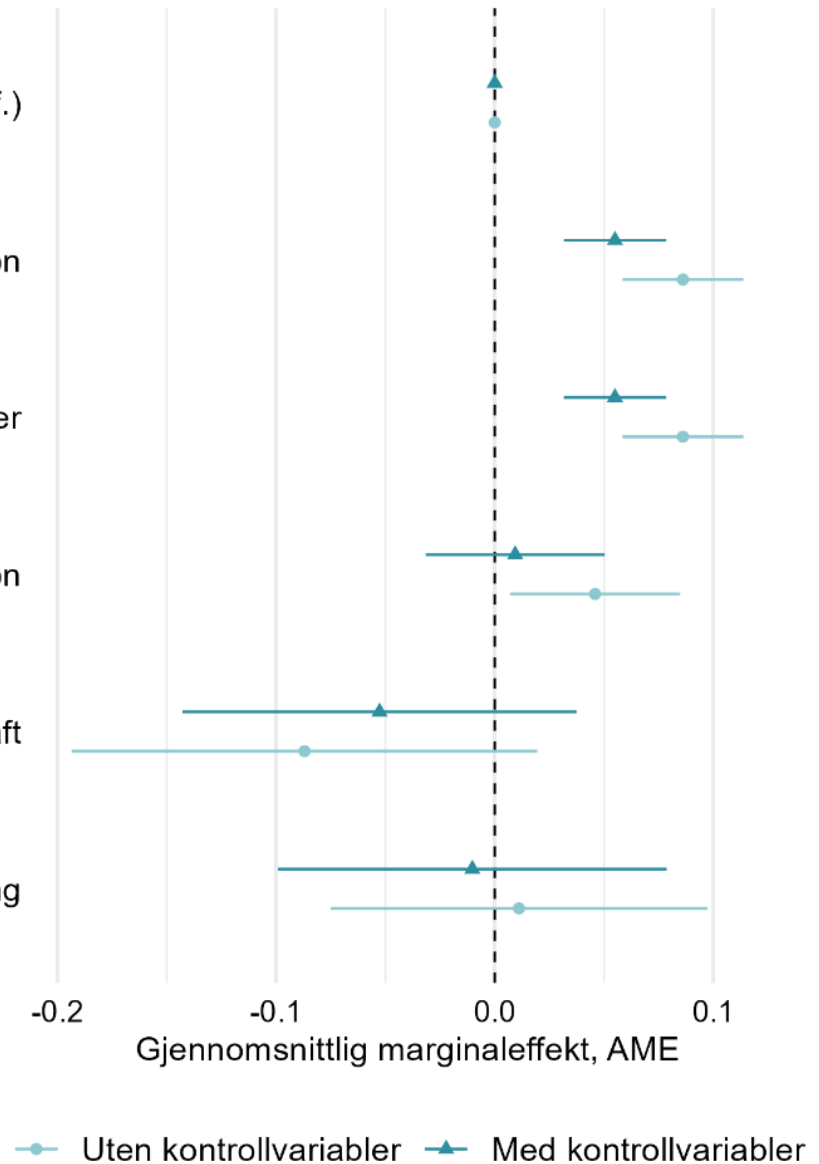
Regnskap og revisjon

MBA og erfaringsbaserte lederutdanninger

Ledelse og organisasjon

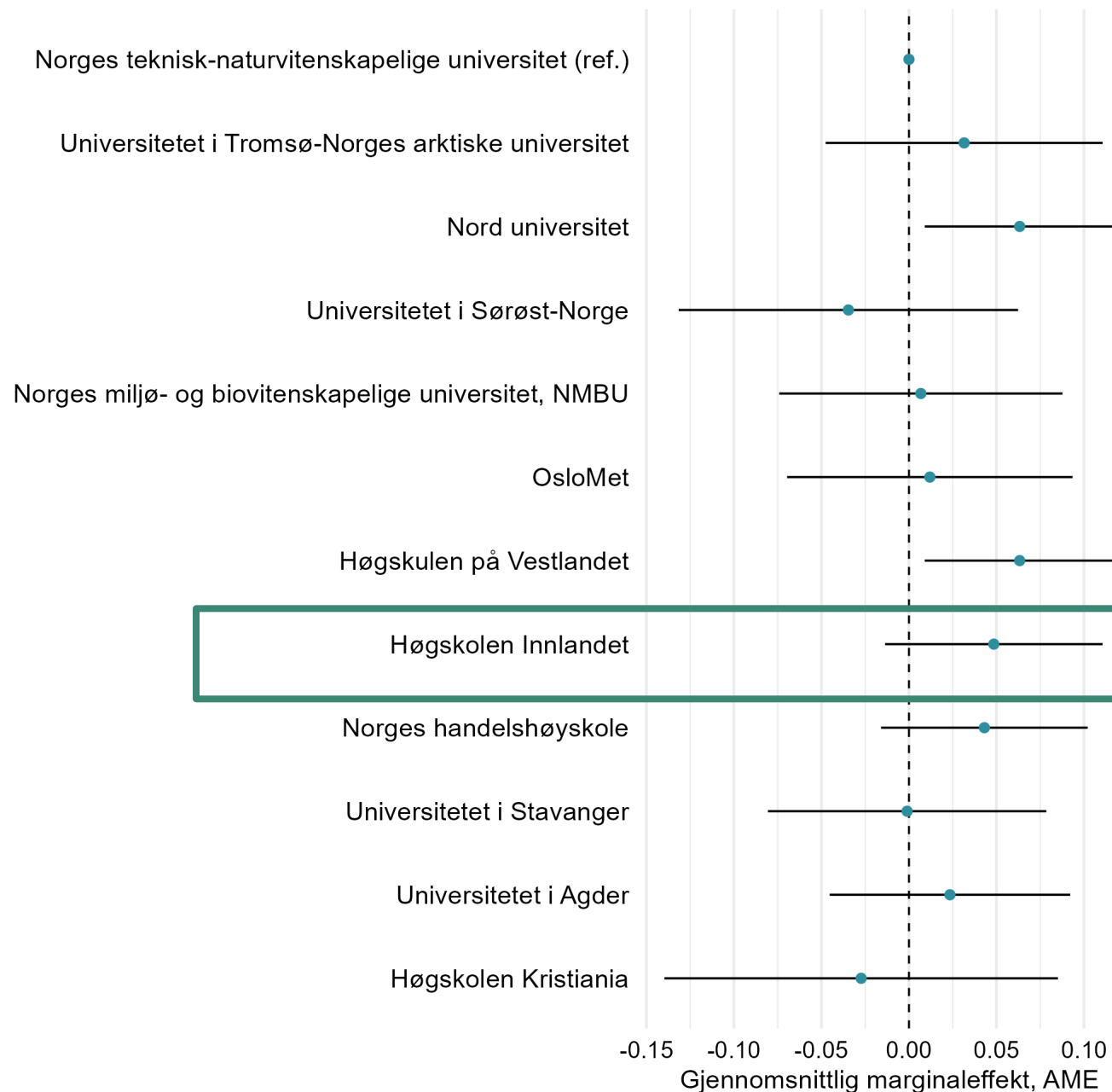
Innovasjon, entreprenørskap og bærekraft

Internasjonal business og markedsføring

Sysseissetting: Økonomi og admin.

Kontrollert for kjønn, alder, kull,
karakterer fra HU, foreldres
utdanningsnivå,
innvandrerbakgrunn, relevant
tidligere arbeid

Godt samsvar: Økonomi og admin.

Kontrollert for kjønn, alder, kull,
karakterer fra HU, foreldres
utdanningsnivå,
innvandrerbakgrunn, relevant
tidligere arbeid

Siviløkonom / Økonomi og administrasjon (ref.)

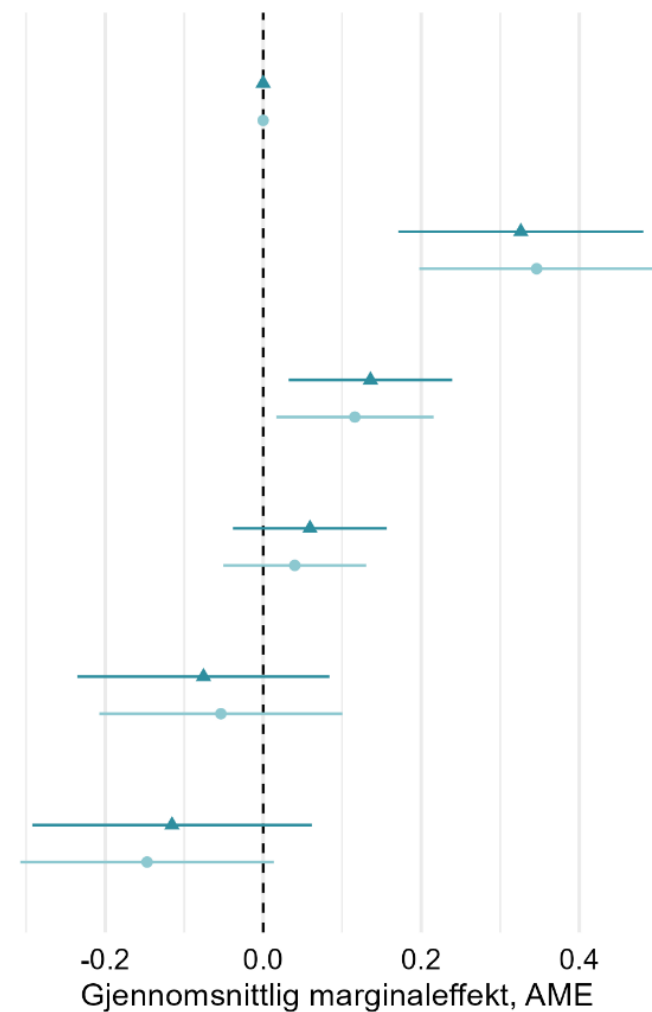
Regnskap og revisjon

MBA og erfaringsbaserte lederutdanninger

Ledelse og organisasjon

Innovasjon, entreprenørskap og bærekraft

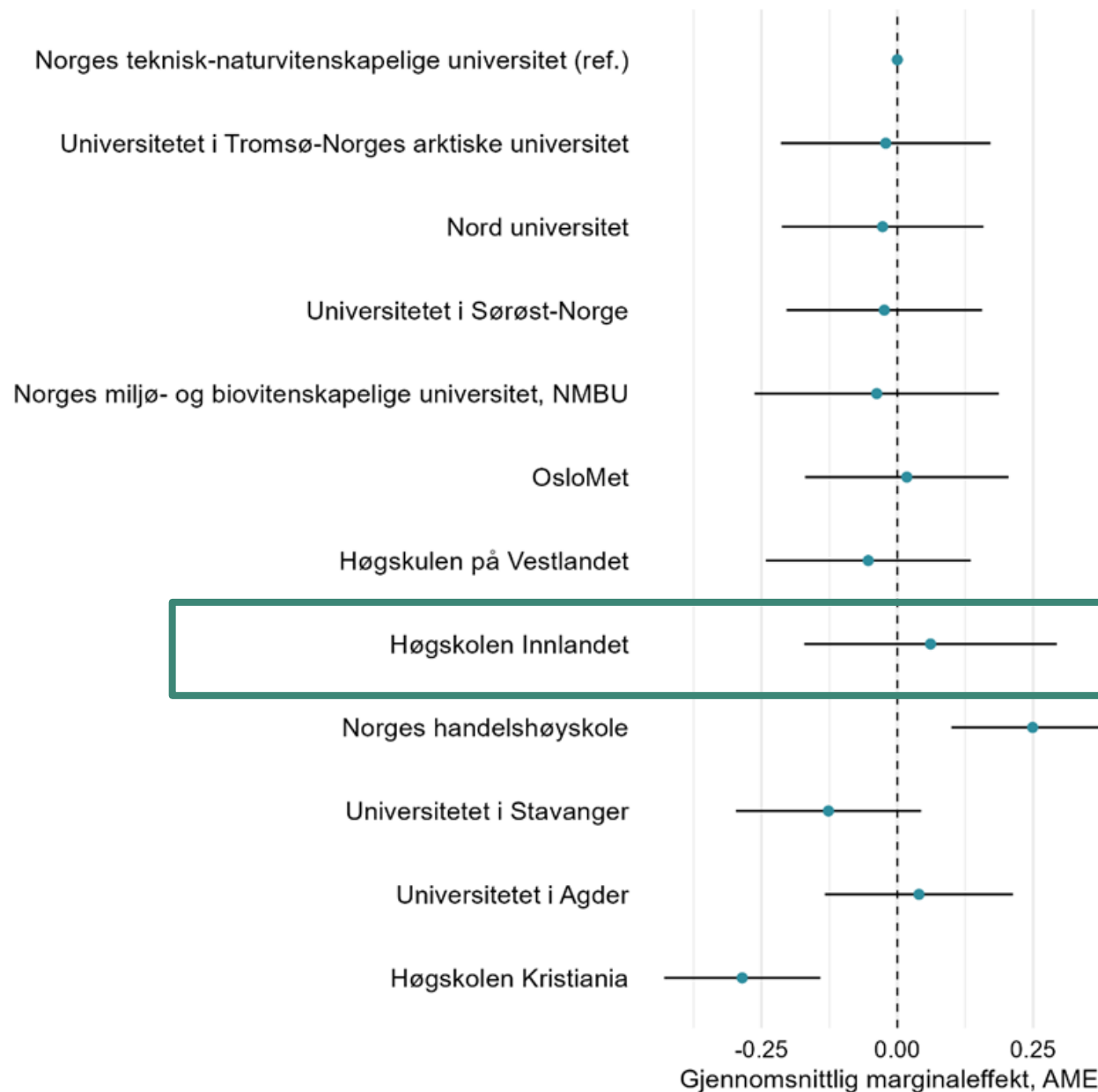
Internasjonal business og markedsføring

—●— Uten kontrollvariabler —▲— Med kontrollvariabler

Godt samsvar: Økonomi og admin.

Kontrollert for kjønn, alder, kull,
karakterer fra HU, foreldres
utdanningsnivå,
innvandrerbakgrunn, relevant
tidligere arbeid

Oppsummering overgang til arbeid

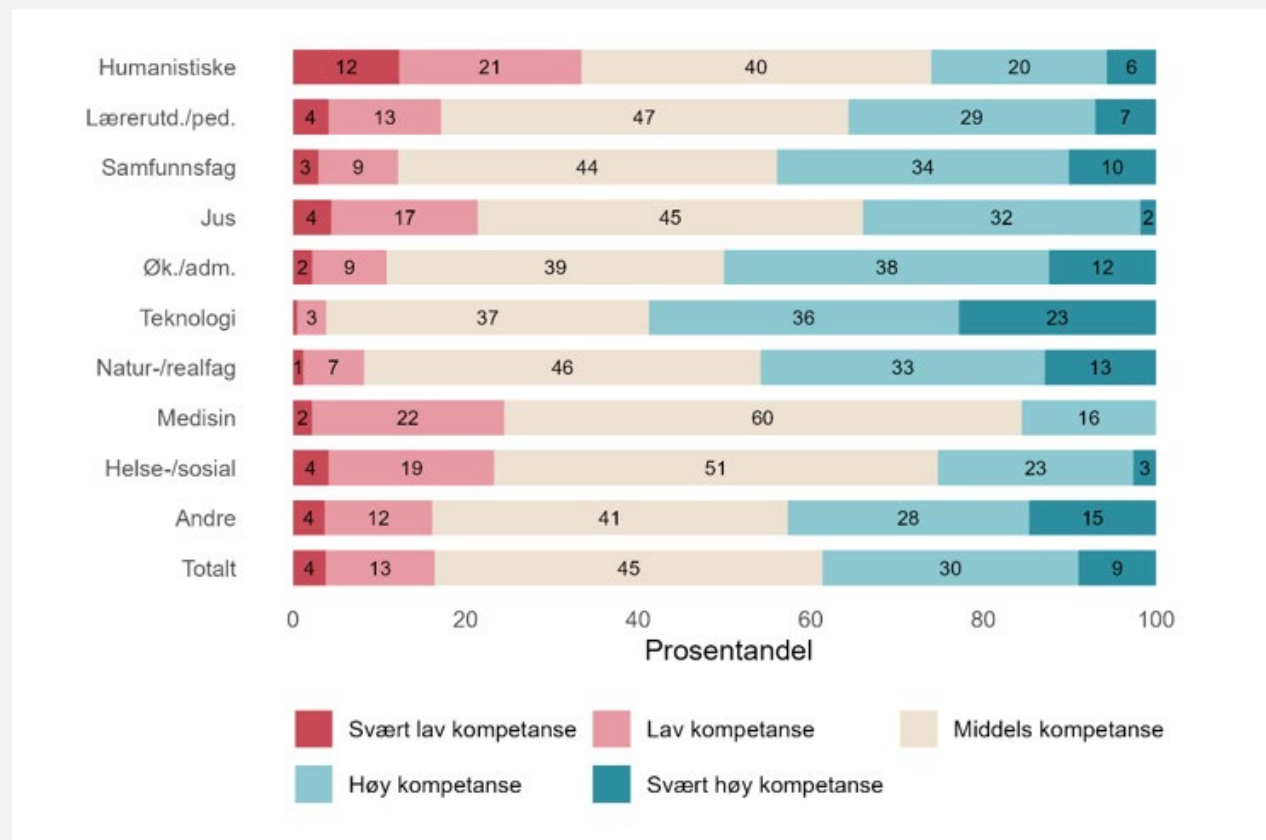
- Arbeidsledigheten nasjonalt økte fra 2021 (5 %) til 2025 (9,5 %)
- INN har lavere ledighet, og ligger på samme nivå som 2021 (5 %)
- Høyere nivåer av innholdsmisforhold og overutdanning ved INN

Spørsmål om generativ kunstig intelligens

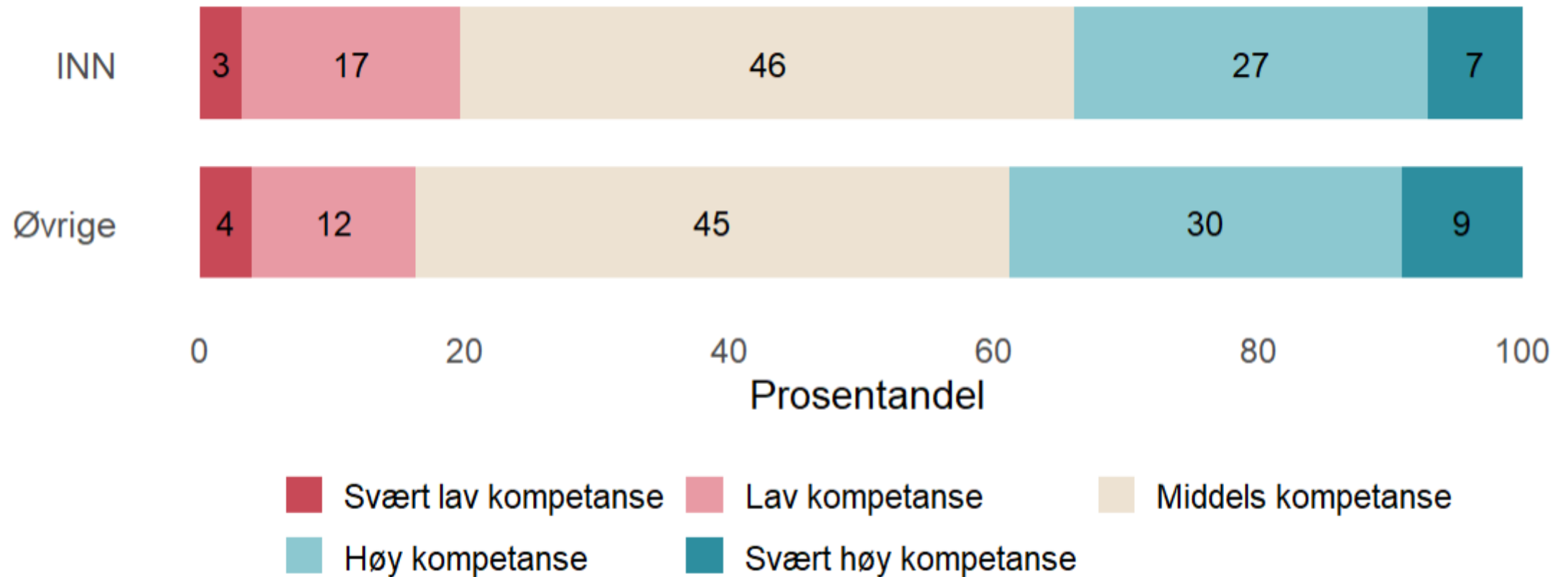
- Hvordan vil du selv vurdere din egen kompetanse i generativ KI?
- I hvor stor grad bruker du generativ KI i nåværende jobb?
- I hvilken grad forventer din arbeidsgiver at du skal bruke gen. KI?
- Hvordan har du lært å bruke generativ KI?
- Årsaker til ikke å bruke KI

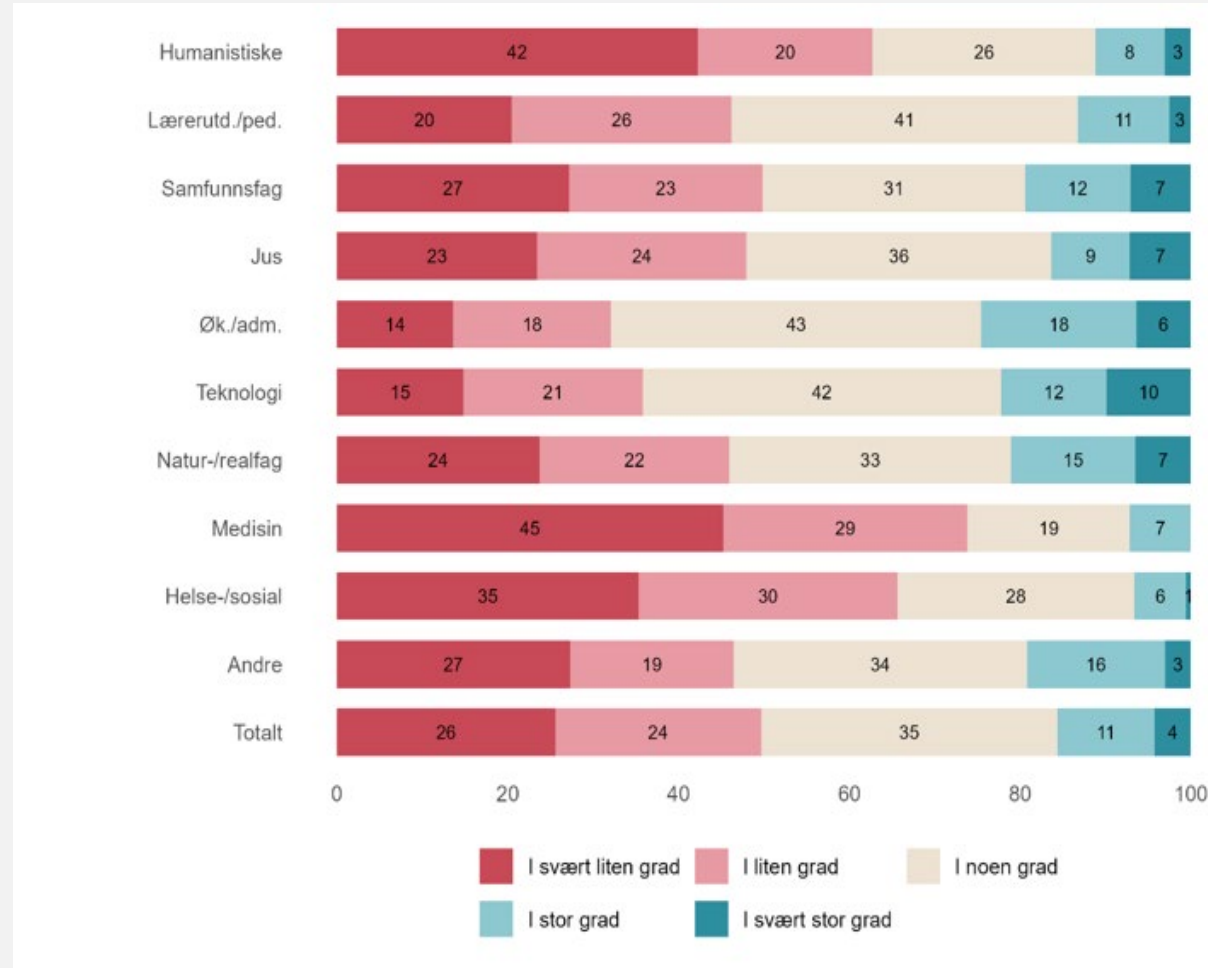
Hvordan vil du selv vurdere din egen kompetanse i broken av generativ KI?

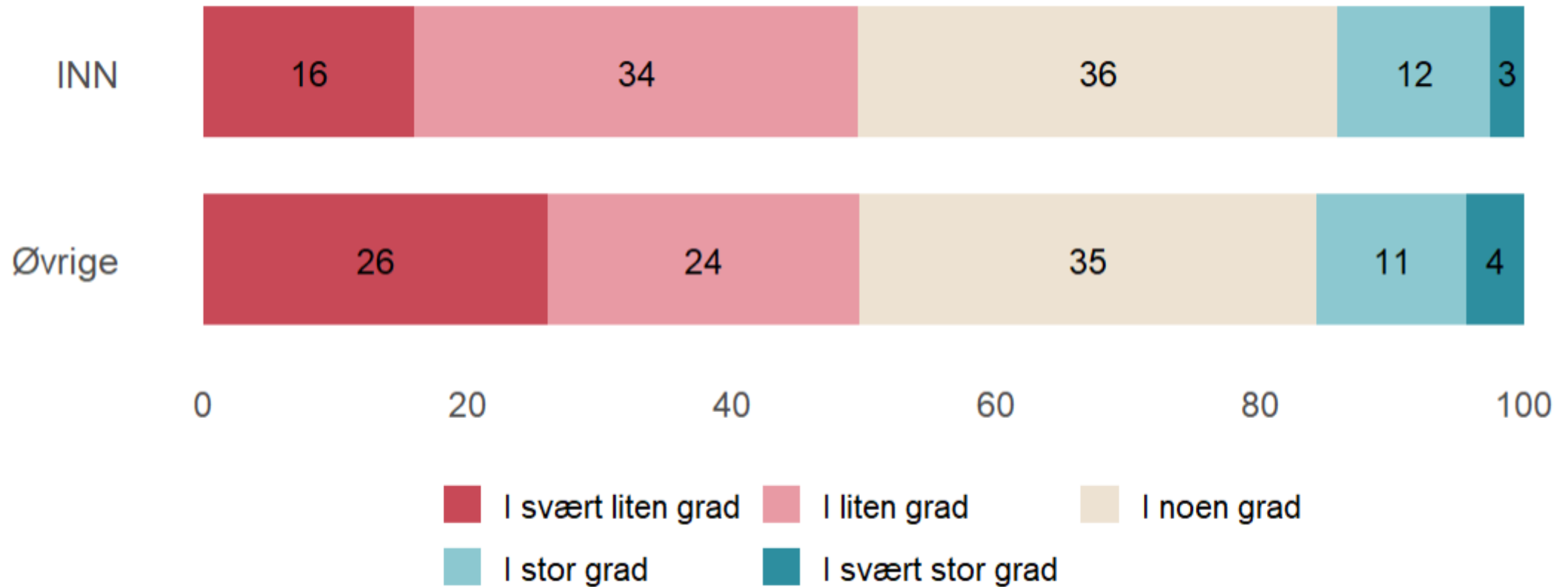
Selvurdert kompetanse

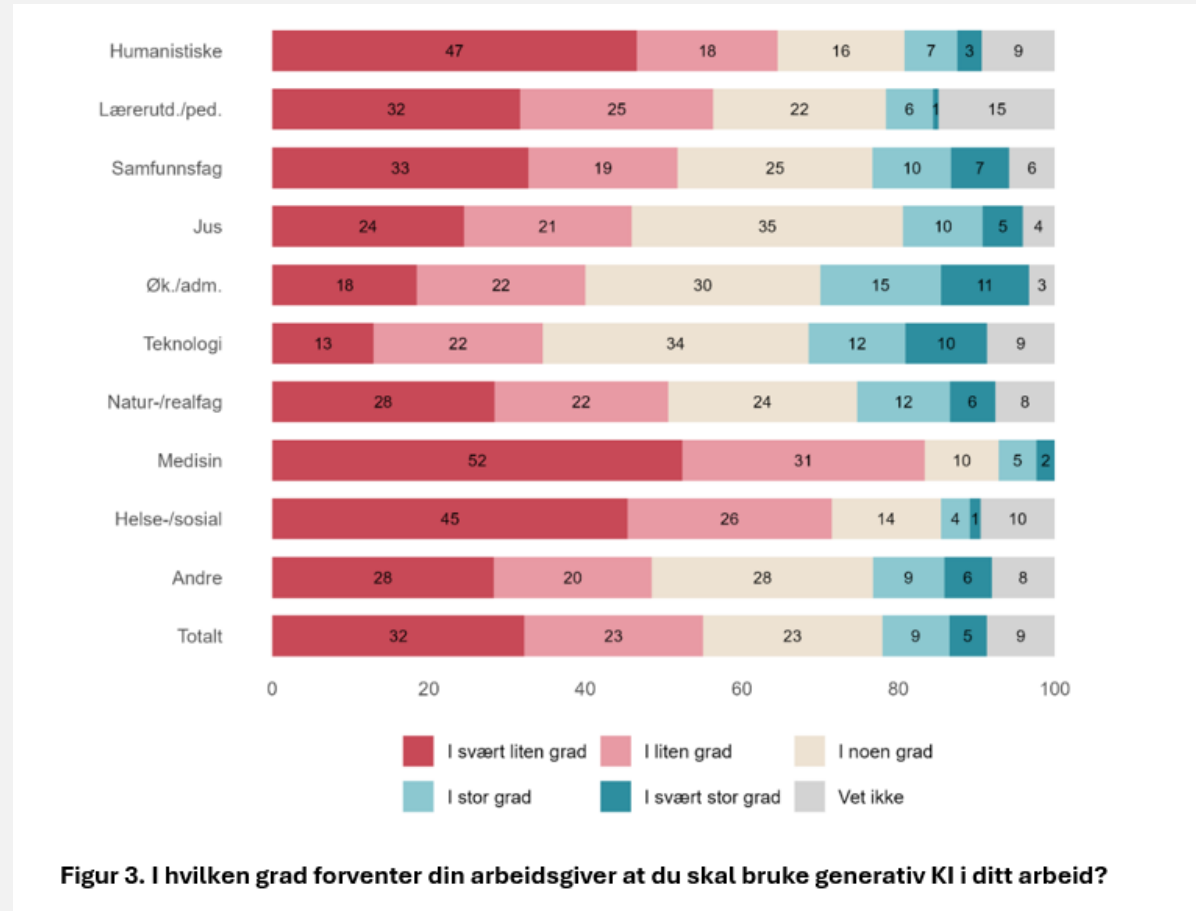
I hvor stor grad bruker du generativ KI i nåværende jobb?

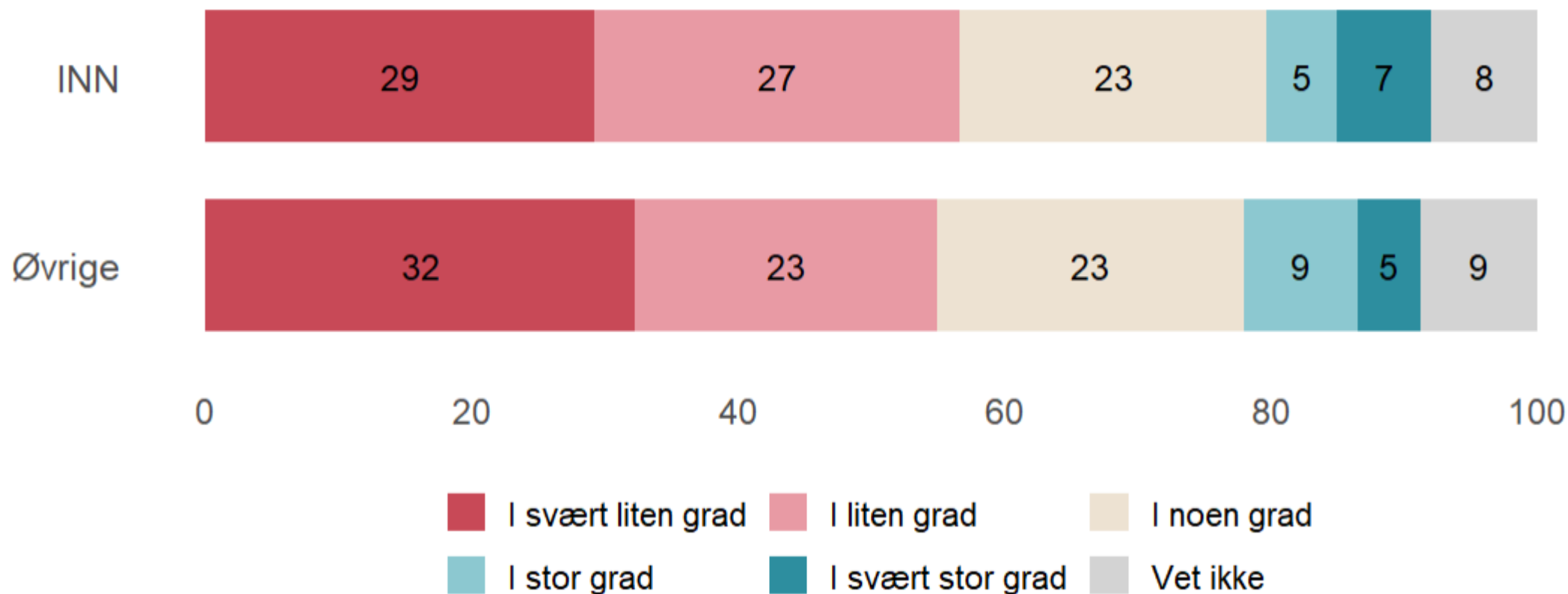
I hvor stor grad bruker du generativ KI i nåværende jobb?

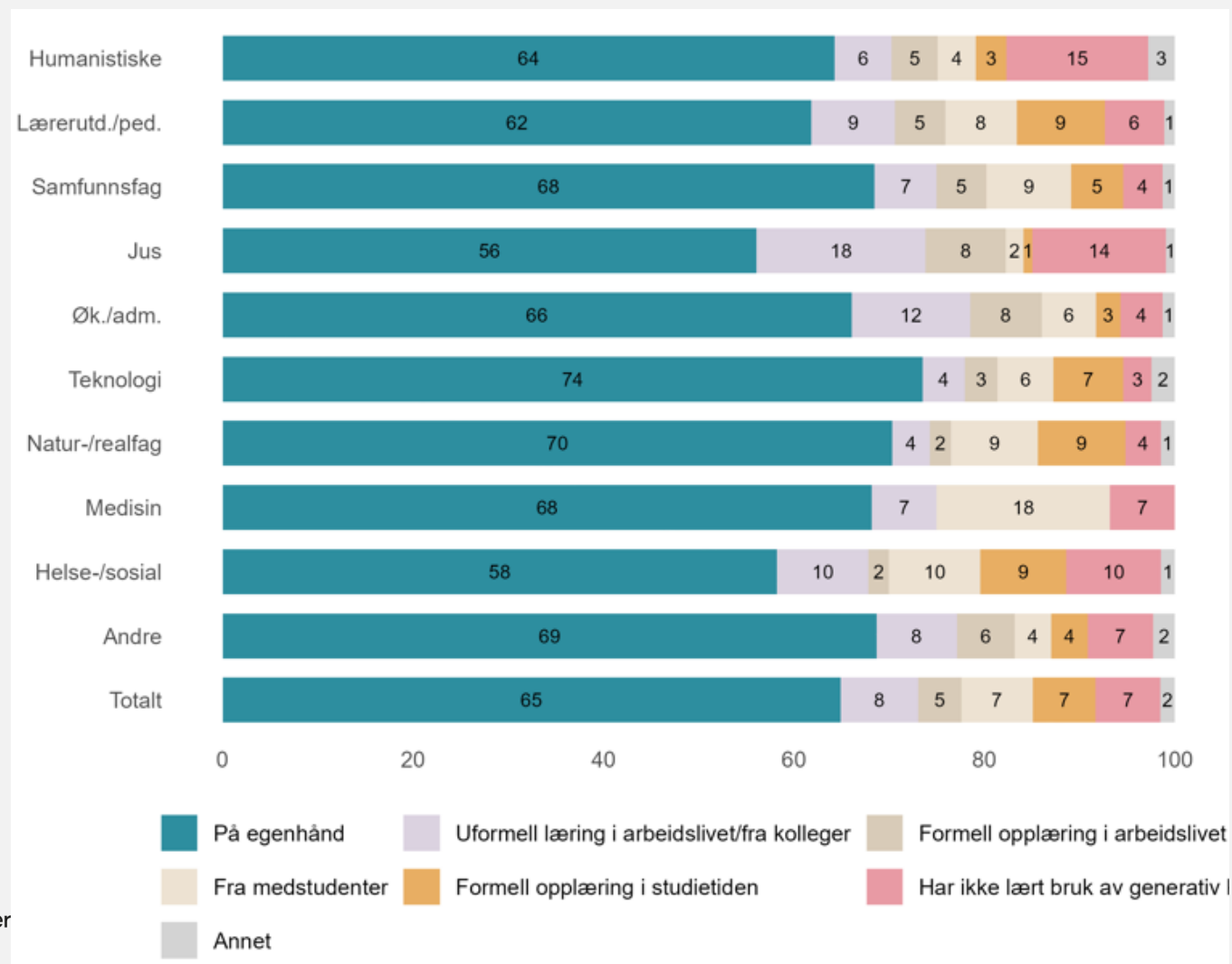
I hvilken grad forventer din arbeidsgiver at du skal bruke generativ KI?

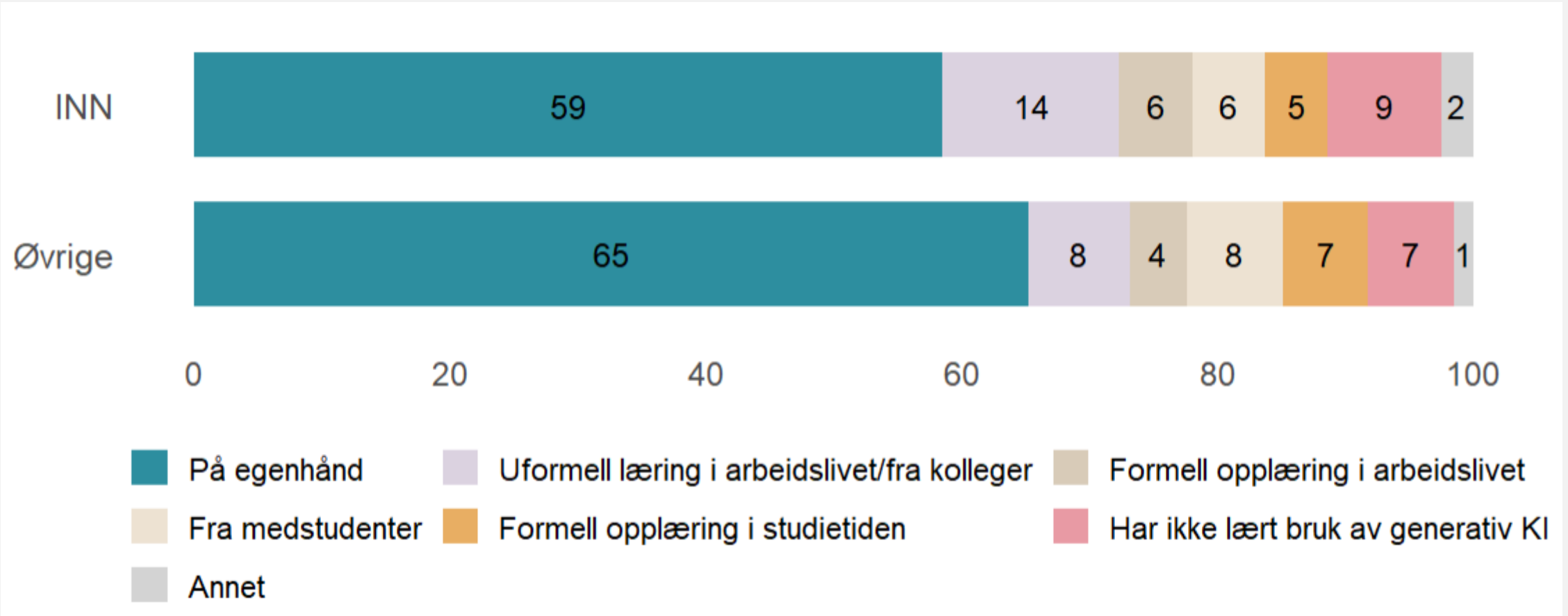
I hvilken grad forventer din arbeidsgiver at du skal bruke generativ KI?

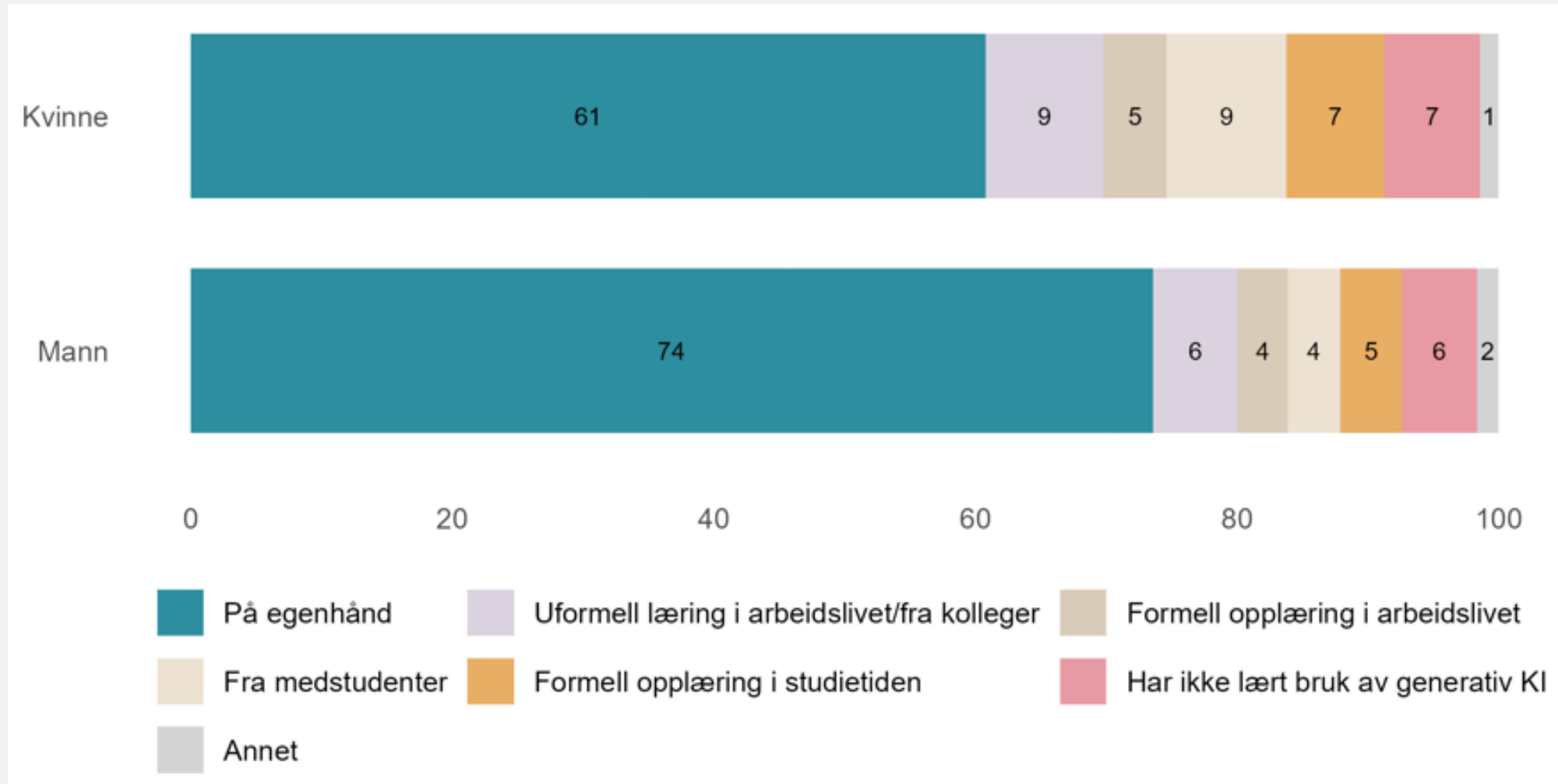
Hvordan har du lært å bruke generativ KI?

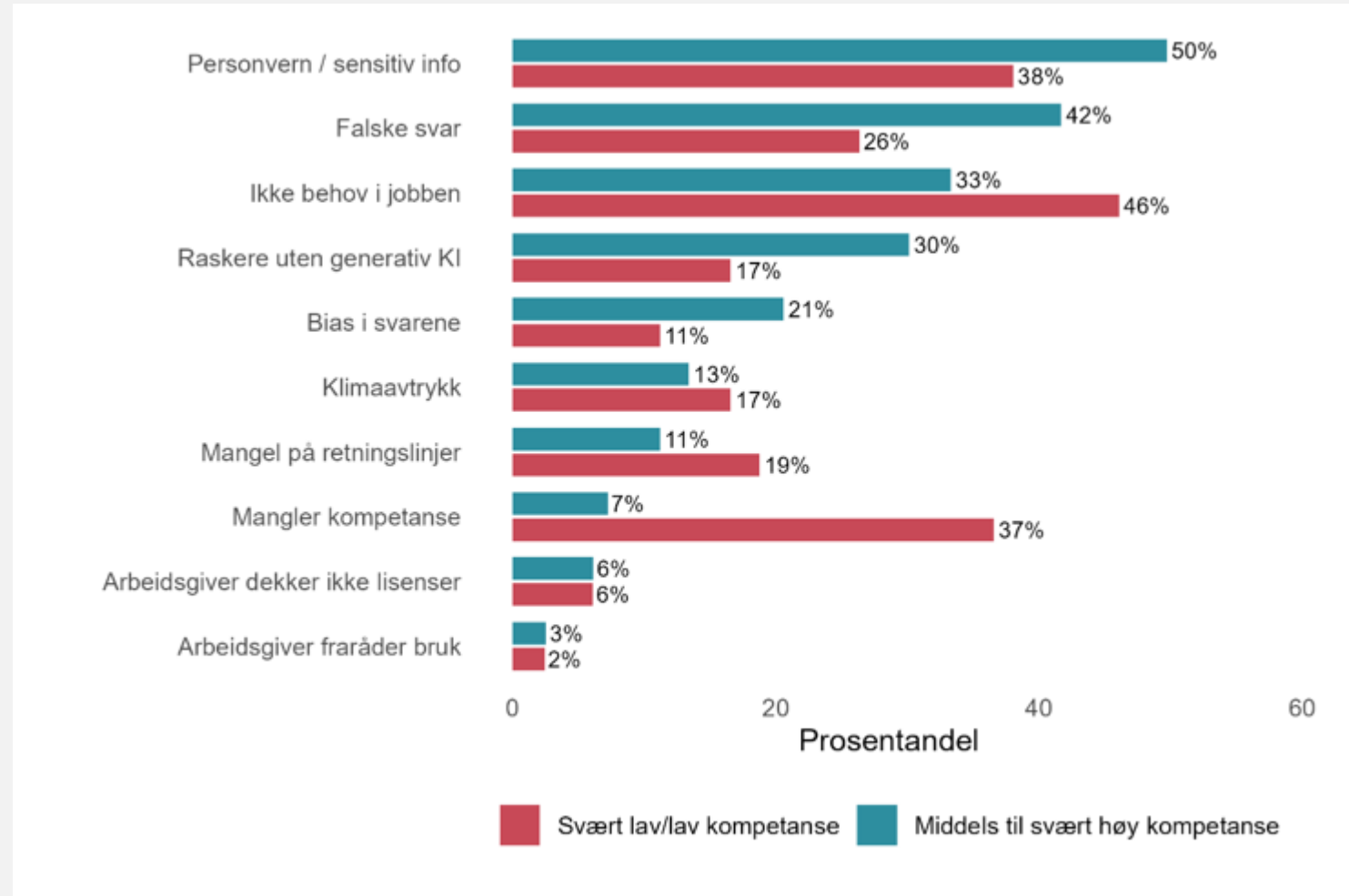
Hvordan har du lært å bruke generativ KI?

Hvordan har du lært å bruke generativ KI?

Dersom du løser oppgaver uten assistanse fra generativ KI, hva er de viktigste årsakene?

Oppsummering generativ KI

- Over 80 prosent av nyutdannede masterkandidater oppgir å ha middels til svært høy generativ KI-kompetanse
- Noe lavere kompetanse og bruk ved INN, men forskjellene er små
- KI-kompetansen er i overhengende grad selvlært
- Arbeidsgivere har lave forventninger om bruk av KI, ifølge de nyutdannede
- KI-kompetansen blant nyutdannede framstår som underutnyttet i arbeidslivet
- Menn rapporterer høyere KI-kompetanse enn kvinner

Takk for oppmerksomheten!

jannike.gottschalk.ballo@nifu.no

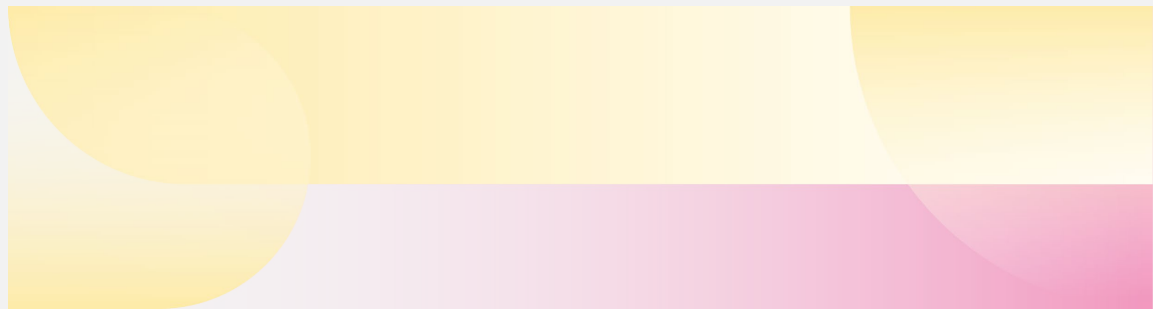
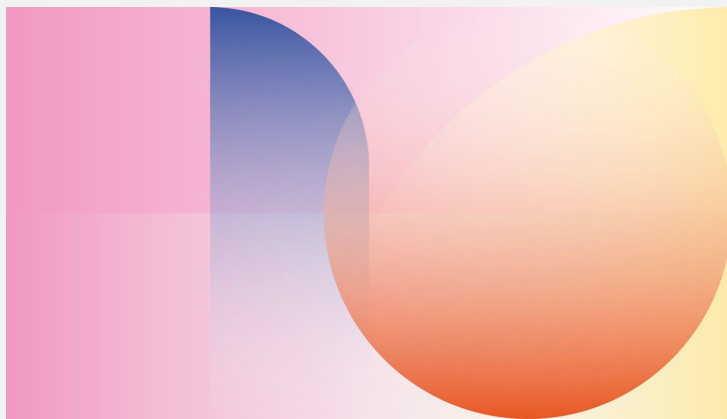
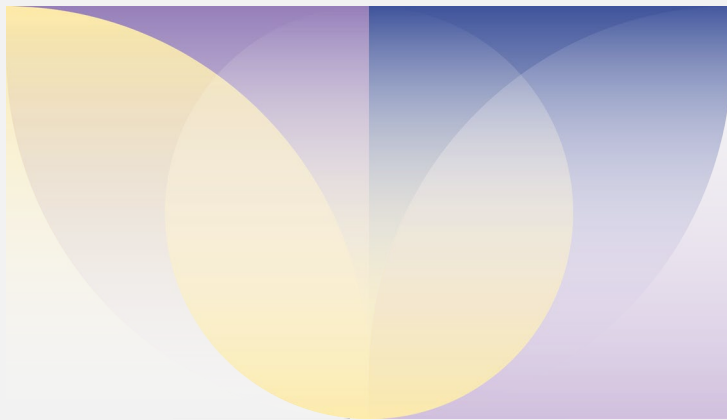
The background of the image features a large, stylized, light blue 'N' shape on a darker blue background. The 'N' is composed of thick, rounded strokes. In the center of the 'N', the letters 'NIFU' are written in a bold, white, sans-serif font.

NIFU

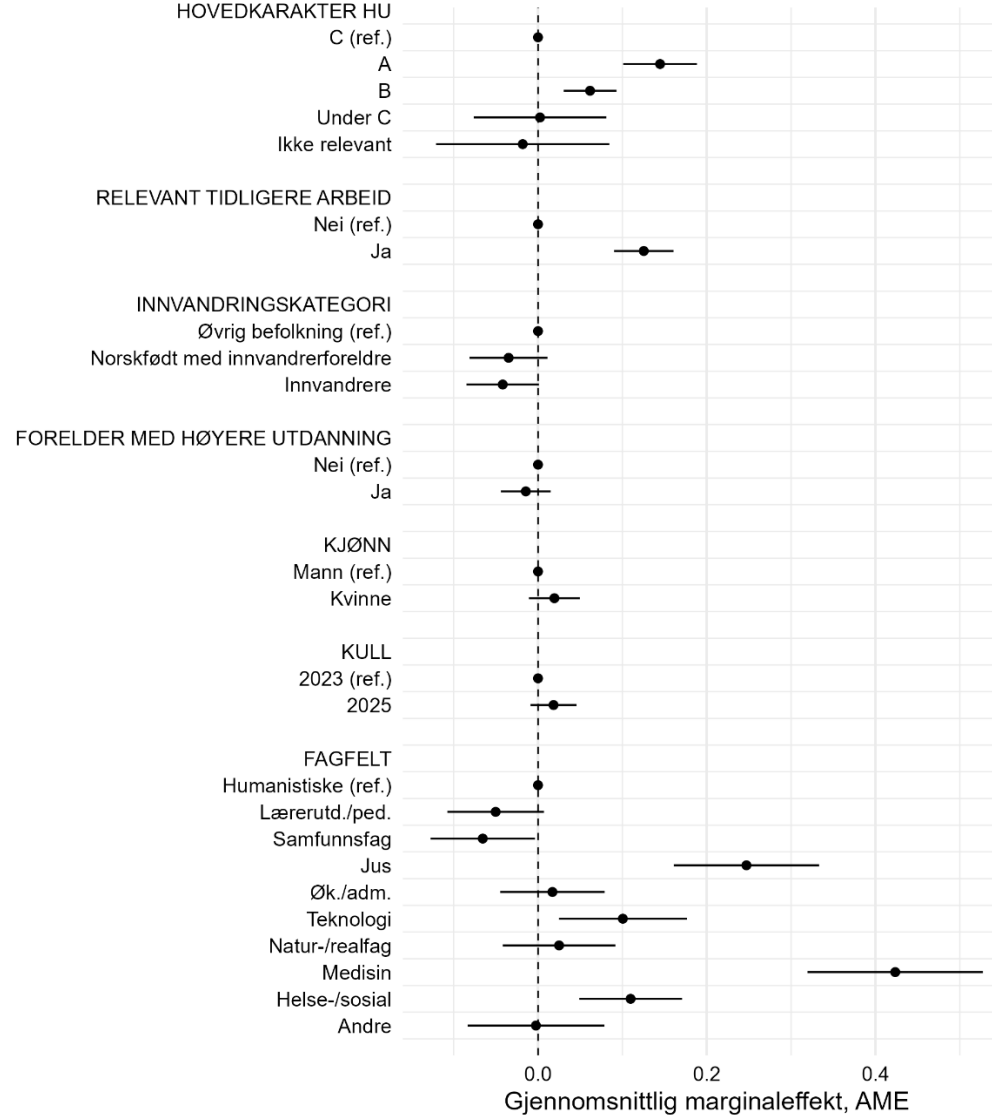
Nordisk institutt for studier
av innovasjon, forskning
og utdanning

NIFU Nordisk institutt for studier
av innovasjon, forskning
og utdanning

God jobbmatch

Sysselsatt

